

MŪSŲ VISUOMENĖJE

Jaunimo Teatras

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga savo uždavinių progra-
moje yra numatiusi ir lietuvių
jaunimo organizavimą tautiniam
ir kultūriniam veikimui. Ši dar-
ba Sąjunga ryžosi pradėti ne nuo
sausų susirinkimų ir jaunimo
būrelių organizavimo bei jų val-
dybų rinkimo, o nuo jaunimo te-
atro kūrimo. Pradžią padaryti
Sąjungos valdyba pavedė pada-
ryti Clevelando skyriui. Organi-
zavimo darbas pavestas akto-
riui P. Maželiui, kuris, talkinin-
kaujamas M. Venclausko, irgi
jau žinomo tos srities veikėjo,
bei padedamas ALTS skyriaus,
tyliai, bet energingai ėmėsi dar-
bo ir jau gegužės mėnesio 7 d.
numatomas to teatro atidarymas
— pirmasis vaidinimas.

Tas pirmasis vaidinimas bus
Clevelande, Lietuvių Salėje. Bus
vaidinama inscenuota pasaka
"Žirgonė ir Galilė". Organizuoja-
masi taip, kad vėliau tie vaidi-
nimai galėtų būti pakartoti ir
kitose, bent ALTS trečiosios
apygardos vietose. Manoma, kad
ateityje galės susidaryti prie
visų skyrių tokio teatro grupės,
šalia kurių susidarys branduoliai
ir kitokiais jaunimo veikimui.

Pažymėtina, kad tą pačią die-
ną ir Bostone pradės vieša vei-
kima pirmuoju vaidinimu Henr.
Kačinsko vadovaujama ir Bosto-
no Kultūros Rėmėjų Draugijos
remiama teatro grupė.

Šiuo metu visuomenėje plačiai
diskutuojamas klausimas apie
turimų teatrinių pajėgų išsibar-
stymą. Nurodoma, kad tas išsi-
barstymas nepalankus stipresnio
teatro įsikūrimui. Ypač mini-
mas Chicago pavyzdys, kur jau
yra susidariusios bene trys vai-
dintojų grupės. Manoma, kad re-
zultatas būtų daug stipresnis,
jeigu iš tų trijų sudarius vieną.

Tačiau reikia turėti galvoje,
kad realios aplinkybės neleidžia
visų turimų jėgų surinkti į vieną
miestą. Pagaliau, vaidybinių pa-
jėgų išsibarstymas po atskirus
miestus turi ir savo gerąją pusę,
nes jos yra kaip gera sėkla, ga-
linti priauginti daugiau jėgų.
Sutrukdymas visų į vieną vietą
būtų skriaudingas kitoms, jeigu
tas vienas stiprus teatras, nors
ir įsikūręs, nepajėgtų dažnai ap-
lankyti kitų miestų.

Clevelande užsimezgęs jauni-
mo teatras stengsis būti aktyviu
susidaryti ir kitose vietose to-
kiems pastovyms jaunimo teat-
rams, galės jiems ir padėti savo
patyrimais bei įgėmis.

SLA rinkimai

Aktyviausias laikotarpis SLA
vadovybės rinkimuose bus ba-
landžio mėnesio pradžioje. Iš
dabartinės vadovybės artimųjų
sluoksnių energingai daromos
sugestijos, kad tuo tarpu jokių
pakeitimų valdyboje nereikia,
pakeitimai galį būti tik žalingi
organizacijai.

Tačiau ne visi yra tos nuomo-
nės štai, bostoniečiai, panašiai,
kaip ir brooklyniečiai, siūlo du
pakeitimus: pirmininko ir išdo-
globėjo. Pirmininku siūlo adv.
Kalinauską, išdo globėju Juozą
Arlauską. Brooklyniečiai pre-
tenduoja į kitas dvi vietas —
sekretoriaus ir įdmininko. Kandi-
datai — V. Tysliavienė ir A. S.
Trečiokas.

Geriausios kloties, čiurlioniečiai!

Eilę metų stropiai sekiau gerb. Alf.
Mikulskio veiklą su Čiurlionies ansam-
bliu.

Smulkmeniškai atžymėdavau savo
muzikologijos rinkiniuose kiekvieną Jū-
sų judesį. Džiaugiausi Jūsų pasisekimais,
nes Jūsų darta privertė apie Jus kalbė-
ti. Jūsų per 300 koncertų, padarant 15
tūkstančių mylių kelionę, išraižant sker-
sai ir išilgai visą Vokietiją, nepaliko be
atgarsio. Jūs privertėt per 100 tūkstan-
čių klausytojų gėrėtis lietuviškos dainos
garsais. Jūs nustebinote Vakarų Europos
išlepintus muzikos mėgėjus savo milži-
niškomis tošinėmis dūdomis ir kukuo-
jančiais skudučiais. Jūs pirmutinieji pa-
rodėt jiems tas lūšnelėję išugdytas ne-
vertinamas tautinio meno grožybes. Jūs
parodėt Vakarams sukaupą lietuviškojo
meno kūrybinį įvairumą. Jūs parodėt,
kaip jaunimas kultūringai sugeba su-
jungti dainą su šoku, liaudies instru-
mentais, kanklėmis, kurios mūsų Vaidy-
los žiloje senovėje tautai pranašystes
skelbdavo ir dirvyrius garbindavo.

Jūs sujaudinate mūsų tautos kultū-
ra Sąjungininkų generolus, tūkstančius
karių, kurie, nesuprasdami dainos žo-
džių, vis dėlto pajėgė tarptautinę garsų
kalbą suprasti ir grožėtis ją.

Jūs užsigrūdinusius karius priver-
tėt nustepti dar negirdėtų garsų ir me-
lodijų sūkurii. Jūs stebinat lietuviškojo
meno garsais net surambėjusius diplo-
matų, kurių sielas retai kas besujaudina.

To pasąkoje, Jūsų garbės svečių kny-

goje stovi tų įžymybių dideli pareiški-
mai Jūsų ir mūsų tautos garbei.

Jūsų ansamblio garsai nesutیلpo Vo-
kietijos rubežiuose. Jie girdėjosi D. Bri-
tanijoje, Prancūzijoje, net ir Amerikoje,
nes grįžę kariai dažnai prisimindavo apie
kažin kokias lietuviškas dideles dūdas,
šokus ir dainas, nors negalėjo atsiminti
Jūsų ansamblio vardą... Na, o plokšte-
lėse įrašytos Jūsų dainos ilgai skambės
per radijo stotis, nes jų vedėjai yra gi
Jums pasiuntę oficialius pagyrimo la-
pus, kokių iš vokiečių už jokių pinigų
negalima įsigyti. Bet Jūs jiems padarėt
tokį įspūdį, kad nebežinojo nė kaip Jums
atsidėkoti. Ką bekalbėti apie savuosius,
kuriuos Jūs savo koncertų proga nema-
žai asarų privertėt išlieti.

Jūsų pirmojo oficialaus koncerto šia-
me krašte proga linkiu gerb. Alf. Mi-
kulskiui ir visiems Čiurlioniečiams ge-
riausio pasisekimo, kad Jūs šiame kra-
šte galėtumėt taip pat sėkmingai veikti,
kaip Lietuvoje ir Vokietijoje. Linkiu,
kad Jūsų atsivežtos lietuviškos grynos
tautinės brangenybės būtų lietuvių su-
prastos ir būtų jaunimui paskatinimas
bei gaivinimas pagarbos savo tautai. Lin-
kiu, kad Jūsų programos giliai įsmegtų
kiekvieno besiklausančio sieloni.

Tad geriausios kloties Jums, LIETU-
VIŠKOJO MENO ATSTOVAMS: JŪSŲ
PASISEKIMAS — INDELIS KOVAI
DĖL NEPRIKLAIMSOMOS LIETUVOS!
VALIO ČIURLIONIEČIAI!

Juozas ŽILEVIČIUS
Laisvas Menininkas

DEKLARACIJA

Clevelando Lietuvių Organizacijų priimta antikomunistinės de-
monstracijos metu, 1950 metų kovo m. 19 dieną. Plačiau apie
tai rašoma 5-me puslapyje.

Raudonojo okupanto paverg-
toje Lietuvoje šiandien verda
žūtbūtinė kova su krašto pa-
vergeju — bolševikais. Ten kas-
dieną tūkstančiai mūsų brolių
ir seserų žūsta nelygioje kovoje
tik todėl, kad myli Tėvynę Lie-
tuvą ir trokšta jai laisvės.

Mes, Clevelando lietuviai,
jungdamiesi į bendrąją kovos
frontą prieš mūsų Tėvynės pa-
vergejus — raudonosios Rusi-
jos komunistus-bolševikus ir jo-
sios 5-tosios kolonos veiklą Jung-
tinėse Amerikos Valstybėse,
skelbiame griežtą kovą šiame
krašte lietuviams komunistams
ir jų organizacijoms.

Kaip iš veiklos matosi, Cleve-
lande veikiančios "Lietuvių Dar-
bininkų Susivienijimas Ameri-
koje", "Lietuvių Literatūros
Draugija" ir "Lietuvių Prog-
resyvių Moterų Draugija" yra
komunistinės arba komunistams
talkinančiomis organizacijomis.
Laikraščiai, kaip "Vilnis" ir
"Laisvė" — yra tų komunistinių
arba prokomunistinių organiza-
cijų organai.

T o d ė l :

1. Kiekvienas sąmoningas ir
doras lietuvis neprivalo priklaus-
yti išvardintoms draugijoms,
jų padaliniams ir jas remti.
2. Neprenumeruoti, neremti
ir kitokiais būdais nepalaikyti
aukščiau minėtų komunistinių
laikraščių bei kitų komunistinio
turinio leidinių.
3. Nedalyvauti komunistų ruo-
šiamuose kultūrinuose ir kito-
kuose parengimuose.
4. Neremti žinomų komunis-
tinių arba prokomunistinių pre-
kybos bei pramonės įmonių.
5. Visur ir visuomet vengti
bet kokio bendravimo su komu-
nistiniu elementu ir jį visomis
priemonėmis bolkotuoti.

Turėdami galvoje komunistų
žalingą veiklą prieš šio krašto
demokratinę santvarką ir jos ge-
rovę, kreipiamės į Jungtinių
Amerikos Valstybių Vyriausy-
bę ir prašome žinomus lietuvių
komunistų vadus — BIMBĄ,
PRUSEIKĄ, MIZABĄ, ANDRU-
LĮ ir kitus komunistinėje veik-
loje išryškėjusius gaivalus iš-
tremti iš šio krašto.

Ši deklaracija skelbiama vi-

suomenės žiniai žemiau išva-
dintų organizacijų vardu:

1. Amerikiečių Lietuvos Bi-
čiulių Draugija
2. Amerikos Lietuvių Tary-
bos Skyrius
3. "Ateities" Klubas
4. "Aušros Vartų" Draugija
5. BALFO 38 ir 68 kuopa
6. Clevelando Skautų Tuntas
7. Lietuvių Kultūros Fondo
Skyrius
8. Lietuvių Tremtinių Dra-
ugija
9. Lietuvių Rym. Kat. Mo-
terų S-gos 26 ir 36 kuopa
10. Lietuvių R. K. Susivieni-
jimas Amerikoje 8, 50,
142 ir 307 kuopa
11. Lietuvių Tautinė Sąjun-
ga
12. Lietuvos Vyčių 25 kuopa
13. Pas. Liet. Inžin.-Archit.
S-gos Skyrius
14. Susivienijimas Lietuvių
Amerikoje 14 ir 136
kuopa
15. Veteranų St. Georges C.
W.V. Postas 613
Cleveland, Ohio

1950 m. kovo 19 d.

Kultūrinio darbo sukaktis

Juozas P. Ginkus

lietuviškos radijo valandėlės Brooklyne vedėjas ir organizatorius,
minėjo 20 metų tos valandėlės veikimo sukaktį. Plačiau apie tai
rašoma 3-me puslapyje.

Achesono 7 punktai

Achesonas viešoje kalboje iš-
dėstė sąlygas, su kuriomis tu-
rėtų Maskva sutikti, prieš pra-
dant tolimesnius pasikalbėjimus
dėl taikos:

1. Maskva turi sutikti suvie-
nyti Vokietiją ir sudaryti tai-
kos sutartis su Vokietija, Aus-
trija bei Japonija.
2. Maskva turi atitraukti savo
kariuomenę ir policiją iš
vadinamųjų satelitinų kraštų,
tai yra: Albanijos, Bulgarijos,
Rumunijos, Vengrijos, Čekoslo-
vakijos ir Lenkijos.
3. Maskva turi atsakyti nuo
obstrukcinės politikos Jungti-
nių Tautų Organizacijoje.
4. Maskva turi sutikti su re-
alistine atominės energijos kon-
trole, pripažindama kontrolės
teisę Baikalo įmonėse lygiai,
kaip ir Oak Ridge.
5. Maskva turi sustabdyti
subversyvinę veiklą kituose
kraštuose, kaip Prancūzijoje, Ita-
lijoje, Indokinijoje.
6. Maskva turi liautis elgtis
su Amerikos diplomatais, kaip
su nusikaltėliais.
7. Maskva turi sustabdyti savo
propagandą, sistematingai iš-
kraipiančią Amerikos gyvenimo
vaizdą.

Tie punktai, žinoma, yra di-
delis žingsnis atvirume, palygi-
nus su ankstyvesniais "link-
čiojimais". Bet jie nesiekia nė
pusiaukelės iki to, kas reikėtų
pasakyti ir ko reikėtų siekti.

Reikalauja atitraukti kariuo-
menę ir policiją tik iš šešių
Europos kraštų. O kur Pabaltijo
kraštai, kur atplėtos Rumuni-
jos ir Suomijos dalys?

Pagaliau — apie tautų teisę
išsirinkti sau valdžią, kodėl jis
nutyli, kaip Maskvos valdžia
"rinkta" pačioje Rusijoje bei
kitose jos užgrobtose žemėse
ligi Kamčatkos!

Pasakyti Maskvos satrapams,
kad jie turi pasitraukti iš to ar
kito krašto, yra vis tas pats,
kas pasiūlyti jiems pasitraukti
iš šio pasaulio. Pasisekimas bus
vienodas... Tai kam tą nuty-
lėti?

Maskvos atsiliepimą buvo gal-

ma iš anksto numatyti. Jis žvil-
dėjo tokiais perlais: "Juokingas
ir užgaulus ultimatumas", "To-
talinė amerikiečio diplomato iš-
terija", "Fašistiškai galvojęs
diplomatas", "Samdytas karo
kurstytojų flokajus". Ar Mas-
kva būtų daugiau kolonijų su-
galvojusi, jei Achesonas būtų
buvęs logiškas iki galo?

Achesonas, matyti, norėjo
kiek pasirodyti ir prieš "taikos
apaštalus". Jo kalbos tikslas bu-
vo pareikštas pačioje pradžio-
je: "Norime taikos, tik ne bet
kokia kaina."

Tačiau Achesono kaina, gal
nebrangi toli nuo nelaimių esan-
ties egoistams, tačiau per
brangi trečdaliui pasaulio, ku-
ris "taikos" vardan turėtų išsi-
ždėti vilties atgauti brangiau-
sią turtą — laisvę.

STRIKAI ITALIJOJ

Komunistai sukurstė Italijoje
didelę bangą. Turino mieste kilo
tikros riaušės, Venecijos miestas
ir sritis kurį laiką buvo lyg at-
skirta nuo viso krašto, nes su-
triko visoks susisiekimas.

Šiomis dienomis komunistai
ryžosi skelbti 12 valandų gene-
ralinį streiką. Ženklas tam strei-
kui pradėti — trijų bombų (ne
kiaušinių!) sprogdymas.

Tie streikai, kaip ir Prancū-
zijoje, nukreipti prieš Marshallo
plano vykdymą, kurį Maskva per
sau paklusnius komunistus bū-
tinai stengiasi sutrukdyti.

NEBEGRĮŽTA...

Čekų žymiausia ledo čiuožikė
Aja Vrzano, ką tik laimėjusi
Anglijoje pasaulinės čempionės
vardą, atsisakė grįžti atgal į
Čekoslovakiją. Sako, ji jau dveji
metai svajojanti, kaip ištrukti
iš dabartinės Čekijos. Dabar, su-
laukusi 18 metų amžiaus, tei-
siškai esanti nuo tėvų nepriklau-
soma ir tėvai, kurie likę Prahoje,
negalį būti kaltinami už jos pa-
sielgimą. Optimistė...

ŠIOJE ŠALYJE

GUBICEVAS dar kartą pakeitė
savo nusistatymą ir sutiko išva-
žiuoti namo, o ne pasilikti čia,
rizikuojant 15 metų kalėjimo.
Tas gerokai apunkina jo kompa-
nionės Coplon padėti apeliacio-
je. Gubičevs, sutikdamas iš-
vykti, nuo apeliacijos atsisakė.
Bet svarbiausia tai, kad labai
susilpnėjo jos pasiteisinimo pa-
grindas. Ji teisinosi, kad su Gu-
bičevu susitikinėjo ne šnipinėji-
mo, o meilės reikalais. Tiesa,
teismas tuo nepatikėjo. Bet da-
bar ir viešai susidėjo tokios ap-
linkybės, kurios rodo, kad čia jo-
kios meilės nebuvo. Atvestą į lai-
vą Gubičevą meiliai sutiko jo
žmona, ir pats Gubičevs visai
nerodė žmogui jokio šaltumo,
o Coplon, kuri irgi buvo paly-
dinčiųjų tarpe (paleista iš kalė-
jimo už 40,000 dolerių užstatą),
nė akim dėl to nemirktelėjo.

SENATORIAUS Mc CARTHY

kaltinimai, kad Valstybės Depar-
tamente tebėra daug komunistų,
vis dar kaip reikiant nepaaiškė-
jo, nes žadėtų 80 pavardžių jis
vis dar nenurodė, o tenkinasi
tik vienos - kitos pavardės pa-
minėjimu. Valstybės Departa-
mentas sutiko duoti tyrinėjimo
komisijai kiekvieno įtariamo tar-
nautojo asmens bylą. Valstybės
Departamentas net iš Indijos
išskviefė savo pareigūną pasiaiš-
kinti dėl priekaišto, esą, jis ko-
munistas ar jiems palankus.
Ambasadorius Jessup neįskvies-
tas, bet savo pareikšime tvirti-
na, kad McCarthy meluoja, kal-
bėdamas apie jo palankumą ko-
munistams. Jei McCarthy iš es-
mės gal ir pataiko į vieną ar
kita tikrą komunistų simpatiką,
ar komunistams pasidavimo po-
litikos šalininką, tai, matyti, jam
tikrai trūksta formalių įrodymų
palaidai pareikštiems kaltini-
mams.

NUOMŲ KONTROLĖS įstaty-

mas dabar turi galios tik iki
šių metų birželio mėnesio paba-
igos. Prezidentas yra prašęs butų
nuomos kontrolės įstatymą pra-
tęsti dar vieneriems metams.
Tas klausimas bus svarstomas
balandžio mėnesį. Bet jau da-
bar yra ženklų, rodančių, kad
įstatymų leidėjai, gal būt, gal-
voja to įstatymo ir nebepratešti.
Šiomis dienomis buvo priimtas
ir nusiųstas prezidentui pasira-
šyti išlaidių skyrimo įstatymas,
kuriamu nuomų kontrolės vyk-
dymui paskirti daug mažiau pi-
nigų. Tai rodo, lyg jau numato-
ma, ad netrukus tų išlaidių ne-
bereikės... Tiesa, šio įstatymo
priėmimo dalyvavo labai mažas
skaičius senatorių, tad nežinia,
kokia ištikrųjų dauguma tuo
klausimu.

Tiesą sakant, nuomų kontrolės
įstatymas ir dabar praktiškai
nebe visur veikia. Juo naudojasi
dar daugumas tų, kurie seniai
to pačioj vietoj gyvena. Nauji
nuomininkai, norėdami gauti bu-
tą, paprastai neklausia, kiek yra
nustatyta, o susidera su šeim-
niniais be kontrolės įsikišimo.
Beveik be išimties namu savi-
ninkai iš naujų nuomininkų pa-
prašo nuomos žymiai didesnės,
neuu yra nustatyta. Be to, dau-
gelis savininkų, įvyentojams
keičiantis, butą pataiso ir ineša
į jį baldų, paverčia butą "furni-
shed" ir tada jau kontrolės įsta-
tymas to buto nebeliečia.

BROOKLYN, N. Y.

— STEIGIAMAS TAUTISKŲ JU ORGAIZACIJŲ SAMBURIS — CENTRAS, kuris apimsias vidurio srovės mažas organizacijas, esančias New Yorko mieste. Sambūrio tikslas — minėtų organizacijų tarpusavio veikimą derinti ir jį plėsti.

— PIKIETUOS BIMBININKŲ PARENGIMĄ. Neseniai įvykusiam tremtinių susirinkime čia gimes ir augęs lietuvis padarė pranešimą apie antikomunistinę amerikiečių veiklą. Kalbėtojas kvietė visus susipratusius lietuvius kovoti su Maskvos pastumdėliais, kurie sąmoningai ar nesąmoningai prisidedami prie jų organizacijų, prisideda prie savo tautos naikinimo. Kartu pranešė, kad kovo 25 ir 26 d. bus pikietuojamas bimbininkų ruošiamas bazaras "Laisvės" namuose, Atlantic Ave., Brooklyne.

— AUKA BALFUI. Tame pačiame tremtinių susirinkime BALFO atstovas P. Minkūnas informavo apie 600 ūkininkų į Michigan atgabenimo planą. Susirinkusieji pasiūlė, jog tuo tikslu aukos turėtų būti renkamos visų organizacijų susirinkimuose, bažnyčiose ir dirbtuvėse, kuriose dirba bent keli lietuviai. Čia pat tremtiniai suaukojo 200 dolerių.

— SEŠTADIENINĖS MOKYKLOS. Broolnye ir Masphete pradėjo veikti šeštadieninės mokyklos lietuvių kilmės vaikams. Brooklyno mokykloje yra

apie 100 lietuvių, kiti — dabar atvykusiųjų vaikai. Mokyklose yra dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir geografinė, esančias New Yorko mieste. Sambūrio tikslas — minėtų organizacijų tarpusavio veikimą derinti ir jį plėsti.

— RYZTINGI TREMTINIAI. Prieš pusmetį atvykę iš Vokietijos A. Kaunas ir J. Vilutis atidarė Putnam Ave., Brooklyne, vaisių ir daržovių krautuvę. Prekybą pradėję savo darbo santaukoms, be to, pradžia gavę mokyklą. Abudu tremtiniai pradėtu prekybiniu darbu yra patenkinti, nes, kaip sakosi, pradžia esanti gana gera.

IŠ LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ VEIKLOS

Kovo 18 d. Povilansko salėje, 158 Grand St., Brooklyne įvyko Lietuvių Inžinierių ir Architektų Draugijos susirinkimas, kuriame dr. inž. Jankauskas laikė paskaitą apie oro temperatūros normavimą gyvenamuose namuose. Paskaita truko apie pusvalandį ir visi ją išlausė suinteresuotai. Inž. Jankauskas jau bendradarbiauja ir Amerikos inžinierių moksline žurnaluose.

Neseniai nuaidėjo pranešimas apie inž. Joną Baltų. Šiame susirinkime Liet. Inž. ir Arch. Draugija jį irgi pagerbė. Inž. A. Maciūnas, Draugijos pirmininkas, gražioje kalboje apibūdino J. Baltaus nuopelnus ne tik profesijos darbuose, bet ir lietuvių visuomeniniame gyvenime. Iteikė dovaną — knygą su atitinkamu įrašu, kurioj visi susirinkime dalyvavę inžinieriai pasirašė.

Po susirinkimo šeimininkai Povilanska susirinkimo dalyviai maloniai pavaišino. J. S.

WATERBURY, CT.

GRAZIOS VESTUVĖS IR GRAZI REPREZENTACIJA

Čia neseniai įvyko naujakurių Albiną Barausko ir Stasės Petrauskaitės vestuvės. Waterbury buvo didelė naujiena, kad jaunoji ir pamergės dėvėjo lietuviškus tautinius rūbus. Vietos dienraštis įdėjo didžiulę jų nuotrauką, kuri lietuviams tikrai puikiai reprezentuoja: gražios merginos, dailūs vyrai, bet labiausiai akį traukia, kad jaunoji ir pamergės taip neįprastai, bet dailiai apsirengusios. Tas paveikslas dar kartą gražiai reprezentavo lietuvių, kurių vardas Waterbury paskutiniiais laikais kitataučių tarpe darosi vis žinomesnis ir vis dažniau garsėja geriausia prasme. X.Y.

Bankietės bus įjymų svečių, kurių tarpe lietuviams labai draugiški amerikiečiai. Bankieto viešnia dainininkė bus Lietuvos Operos artistė Antanina Dambrauskaitė.

DAMBRAUSKAITĖS - BARAUSKO KONCERTAS

Jau buvo DIRVOJE rašyta, kad Tautinės Sąjungos 4 skyrius rengia koncertą, kuris bus gegužės 7 d. Art Institute. Jame dalyvaus Antanina Dambrauskaitė. Dabar jau yra susitarta ir su solistu Stasiu Baranausku. Abu solistai iš Chicago. Koncertas bus nepaprastai įdomus. Iš tremties atvykę liudija apie šį solistų aukštą meninį lygį. Jau daugeliui ir enesnių lietuvių amerikiečių yra žinoma, kad A. Dambrauskaitė buvo Lietuvos operos žvaigždė, o tremtyje ji dainavo Vokietijų operoje.

A. Dambrauskaitė ir St. Baranauskas drauge su kitais yra koncertavę visoje Anglijoje ir net šaltuosius angelus išjudino. Stasys Baranauskas dar jaunas solistas, bet jo balsas labai aukštai vertinamas. Abu solistai padainuos ir duetų.

IŠ TAUTINĖS SĄJUNGOS SUSIRINKIMO

Kovo 19 d. įvyko Lietuvių Tautinės Sąjungos 4 skyriaus susirinkimas. Jame buvo rimtų pasikalbėjimų ir diskusijų dėl veiklos. Buvo rimtų sumanymų ir nutarimų. Sutikta suruošti apygardos suvažiavimą tą pačią dieną, kaip ir koncertas.

Nutarta ruošti kelis mažus išvažiavimus vasaros metu. Išvažiavimams ruošti išrinkta komisija iš šių narių: J. Juška, P. Vedeika ir L. Bulgarskas.

A. Rinkūnas padarė pranešimą, su ruošto paveikslų rodymo vakaro. Pelną skyriui likę 37 dol. Tiek pat paskirta ir BALFUI, bet dar įkurdinimo reikalams buvo parinkta aukų paties vakaro metu, surinkta 25 dol. Tad BALFO įkurdinimo skyriui paskaičiota 62.90 dol. Stambesnė auką (10 dol.) aukojo Malvina Smailienė.

ĮKURDINIMO TIKSLAMS VAKARĖLIS

Buvęs Raudonojo Kryžiaus skyrius nuo pereinamųjų metų nieko neveikė, todėl skyriaus pirm. M. Smailienė kovo 14 d. sukvietė skyriaus valdybą: P. Medonienę, B. Keblaitienę, M.

GRAND RAPIDS, Mich.

PADEKOS VAKARAS

Kovo 25 d. čia buvo naujakurių surengtas vakaras tiems vietiniams lietuviams pagerbti, kurie atsigabeno tremtinius iš Europos. Geradariams ir jų šeimoms buvo prisegta tautiniai kaspinėliai, kaip padėkos ženklas, jie buvo pasodinti į rezervuotas vietas.

Publikos buvo pilnutėlė salė. Be vietinių lietuvių, atėjo programos pasiūrėti "Grand Rapids Press" atstovas ir vienos radijo stoties pranešėjas. Abudu svečiai, nors vaidinimo kalbos ir nesuprato, buvo labai patenkinti programa.

Ir vietiniai lietuviai buvo labai patenkinti programa. Vaidinta A. Gustaičio "Sekminių vainikas". Tremtinių vyrų oktetas, vedamas Pr. Turūtos, padainavo šešias lietuviškas dainas ir vieną anglišką. To paties oktetą dalyvis A. Kovėra padainavo vieną dainelę solo. Be to, buvo duetas St. Šimkaus "Plaukia sau laivelis".

"Sekminių vainiką" vaidino: A. Kovėra, Kovėrienė, Puodžiūnienė, St. Jašinskienė, A. Grybas, Bartaska ir Puodžiūnas. Dekoracijos buvo dail. B. Trumpauskaitės, o technišką scenos darbą vykdėtojas — St. Snabaitis.

Pabaigoje SLA 42-ros kuopos pirm. P. Medelinskas padėjo visų amerikiečių lietuvių vardu ir paprašė tremtinius surengti ir kitą kartą panašų vakarą.

Buvęs

Greivienę ir M. Sims pasitarti dėl R. Kryžiaus rinkliavos. Pasitarimas baigėsi nutarimu nedalyvauti rinkliavoje. Skyrių nutarta laikyti uždarytu.

Bet kad vakaras neliktų praleistas be naudos, ši valdyba nutarė suruošti mažą pobūvį įkurdinimo komiteto naudai, kadangi valdyboje kaip tik buvo ir įkurdinimo komiteto narių. Pobūvis suruostas praėjusį šeštadienį, kovo 18 d., 2207 Oakman Blvd.

Rengėjos sukvietė apie 40 žmonių. Kadangi buvo Juozapinių išvakarės, tai ir Juozų atsirado: Kripas, Tamošiūnas ir dr. Brundza. Juozai svečius "stipriau" pavaišino. Vakariene paruošė M. Greivienė, P. Medonienė ir B. Keblaitienė. Visas pelnas siunčiamas BALFO įkurdinimo reikalams.

RADIO KLUBO KONCERTAS

Radio klubo koncertas įvyks balandžio 16 d., per Atvelykį,

Ukrainų salėje. Koncertą atliks Radijo klubo choras, vadovaujamas Br. Budriūno. Paties dirigento pageidavimu, manoma kvieisti tautinių šokių grupę ir kitus vietinius artistus.

PROF. MOTIEKAITIS DETROITO DIENRASTYJE

Kovo 19 d. "Detroit Times" įdėjo smuikininko prof. Vlado Motiekaičio paveikslą kartu su dideliu globėju ortodoksų kunigu Lietuvoje, vargus tremtyje ir pagaliau atsiradimą šioje šalyje. Motiekaičis yra vertinamas kaip smuikininkas labai aukštai, ir visas straipsnis dviejų didelių palankumų ir užuojautos. Straipsnio antraštė greitai krinta į akis, atkreipdama dėmesį, kad čia rašoma apie žymų lietuvių: "Leading Lithuanian Violinist Brought to Detroit as a D.P." M. Sims

PHILADELPHIA, PA.

MENO SIUPINYS — MUZIKOS IR DAINOS, ŠOKIO IR HUMORO ŠVENTĖ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Philadelphia skyrius šį sekmadienį, kovo 26 d., Lietuvių Muzikinėje salėje, 2715 E. Allegheny Ave., bene pirmą kartą Philadelphiaje, rengia didžiulį meno siūpinį, kuris savo turiningumu ir įvairumu žada prašyti visus iki šiol buvusius parengimus. Rengėjai įdėjo daug darbo, kad šis vakaras patenkintų kiekvieną, kuris aplankys.

Dalyvaus: solistas Vladas Ivanauskas; 17-metis, čia gimes, akordeonistas - virtuosas C. F. Dauber, nuolatinis televizijos solistas; baletu šokėjai St. Modzeliauskas, Ks. Knitaitis, Philadelphia balerina Odette Philadelphia.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.

Isteigė kompozitorius A. VANAGAITIS

Seniausias ir gražiausias iliustruotas lietuviškos minties žurnalas.

Kaina metams \$2.00
Susipažinti siunčiamas dovanai.

HARTFORD, Conn.

BUS LITERATūros VAKARAS

Su nepaprastu pasisekimu praėjus dainos ir literatūros vakarui Waterburyje, ta pati grupė kovo 26 d. pasirodys Hartforde. Čia ji turės daug geresnes sąlygas: 700 vietų naujai atremontuotą salę ir gražią sceną. Susidomėjimas tuo vakaru ypatingai didelis. Waterburyje pasklidęs garsas buvo toks geras, jog į Hartfordo vakarą ryžtasi atvykti nemažai žmonių iš kaimyninių kolonijų. Muzikinę programą atliks Vincė Jonuškaitė ir jaunas solistas Julius Maciulis. Akompanuos Eleonora Dvarionaitė-Miniukienė.

Literatūrinę dalį pasirodys aktorius Henrikas Kačinskis ir rašytojas Antanas Gustaitis. J.M.

NAUJAS JUDEJIMAS

Amerikiečių visuomenėje didėję pasiekimai turi tautinių šokių grupę, vadovaujama Reginos Špokevičiūtės. Šioji grupė jau turėjo keliolika pasirodymų šalia amerikiečių visuomenės.

Geriausias LIETUVIŲ NAUJIENOS Žurnalas Paveikluotas 32-jų puslapių Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą. Įsteigtos Gegužio 15, 1938. LIETUVIŲ NAUJIENOS 332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

BOSTON, MASS.

MATYSIME FILMĄ "LIETUVIAI TREMTYJE"

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 10 skyrius pasirūpino, kad Bostone galėtumėm pamatyti filmą "Lietuviai Tremtyje". Pamatysime tikrus vaizdus iš tremtinių kasdieninio gyvenimo, visą eilę žymesnių įvykių ir daug mūsų įjymų asmenybių, ypač kultūrinių. Daugelis iš jų jau dabar yra Bostone (galėsime palyginti, kaip jie atrodė ten ir čia...). Bus taip pat vaizdų ir Amerikoje nutrauktų iš Clevelando ir Detroito.

B. Gaidžiūnas, kuris tą filmą pagamino Vokietijoje ir kuris rodydamas jį taip pat ir paaiškina, rengiasi pafilmuoti ir Bostone. Žinoma, šį kartą tos filmos vietos dar nematysime, bet užtat kitose vietose ir mus matys, o kad dar kartą pasižimisim, tai ir patys į save pasižiūrėsim...

KULTūros RĖMEJAI RENGIA VAIDINIMĄ

Kultūros Rėmėjų draugija, dėka to, kad čia turime aktorių Henriką Kačinską, rimtai rengiasi atidaryti lietuvišką teatrą Bostone. Gegužės 7 dieną numatomas pirmas vaidinimas Rengiamo parodyti "Šilkiniai pančiai" ir "Sekminių vainikas".

"GABIJA" PARODYS "ČIGONUS"

J. Dirvelio vedamas "Gabijs" choras balandžio 23-čią dieną rengia operetę "Čigoniai". Dalyvaus choras ir solistas V. Bakūnas.

BROCKTON, MASSACHUSETTS

KLaida

Kovo 16 d. DIRVOS Nr. 11 korespondencijoje iš Brocktono buvo klaida. Iš tikrųjų tremtinių suruoštame Vasario 16-šios minėjime per radiją angliškai kalbėjo ne adv. Kavaliauskas, bet adv. Kazys J. Kalinauskas iš Bostono. Tai žymus Bostono lietuvių veikėjas, kuris turi geras ryšius taip pat su amerikiečių visuomene ir įstaigomis. Šiuo metu jis yra Jungtinių Valstijų prokuroro asistentas. Jo turininga, gili ir patriotiška kalba rado gilų atgarsį amerikiečių visuomenėje ir spaudoje.

DAR APIE VAŠARIO 16-JĄ

Vietos tremtiniai vasario 16 d. uždarbį paskyrė Lietuvos laisvinimui, įnešdami jį į Tautos Fondą. Šalia to jie apsidėjo nuolatinio mokesčiu Lietuvos laisvinimo reikalams.

Lietuvos Nepriklausomybės šventę tremtiniai ne tik gražiai šventės dieną paminėjo per radiją, bet dar padėjo kitiems tai padaryti. Jų choras, tautinių šokių grupė ir kalbėtojai dalyvavo SLA kuopos Norwoode suruoštame minėjime, o taip pat ir "Sandaros" minėjime Brocktone. Abiejuose minėjimuose tremtinių sudarytoji programa paliko minėjimo dalyviuose gilų įspūdį.

menėje. Šiuo metu ji turi daug užsakyimų ateičiai

Pažymėtina, minimoji grupė yra pasiekusi aukšto lygio. Ji tikrai gražiai demonstruoja mūsų tautinius šokus ir garsina lietuvių vardą. Prieš kiekvieną grupės pasirodymą publika supažindinama su lietuvių menu ir dabartine lietuvių tautos padėtimi.

Kiekvienų metų rudenį Brocktone ruošiami atskirų tautų pasirodymai. Šiuo tikslu lietuviai turi čia vad. lietuvių bakažę, kurios tarybą sudaro visų lietuviškų organizacijų atstovai. Paskutiniame tarybos posėdyje nutarta pakviesti į ją lygiomis teisėmis tremtinių organizacijos atstovus.

VARGONININKAS CHORVEDYS

Ieško vietos. Nevedęs, 30 metų, R. K. tikybos. Studijavęs vargonus, dainavimą, chorą ir kitus muzikos dalykus.

Rašyti: J. Grimskis
210 Notre Dame Ave.
Dayton 4, Ohio

TUREJOM GRAŽŲ KONCERTĄ

Lietuvių radijo programos vedėjai Minkai kovo 12 dieną surengė gražų koncertą. Dalyvavo Alė Kalvaitytė, Juzė Kristolaitytė, Vladas Ivanauskas, Julius Kazėnas ir aktorius komikas Vitalis Zukauskas. Tikrai buvo malonu to koncerto pasiklausyti ir kartu pasidžiaugti, kad toki talentai ištrūko iš tirosnų nagų.

MIAMI, FLA.

IDOMUS PIKNIKAS

Miamyje neseniai susiorganizavo lietuvių choras. Pirmasis šio choro pasirodymas buvo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjime.

Šių metų kovo 12 d. šis choras Mockaus sode surengė gražų pikniką. Pasitaikė gražūs oras, susirinko daug žmonių. Čia choras padainavo kelias liaudies dainas, kurios susirinkusiems taip patiko, kad vėliau kartu su choru dainas traukė visi žmonės. Po to dainavo vyrų kvartetas. Programa buvo pajavirinta ir juokingais dalykėliais: buvo bulvių rinkimo varžybos ir lenktynės nešant ant šaukšto padėtus kiaušinius. Po programos buvo rinkliava, kad choras galėtų įsigyti pianą. Susirinkusieji jauno choro pastangas ir geras norus įvertino ir suaukojo 126 dol.

Aukojo po 10 dol.: J. Gustaitis iš Melrose Park, Ill.; po 5 dol.: Kupris, Srubas, Style, J. V. Bačinskas, Slyvinas ir Šukys, Fr. Kučinskas iš Roseland, Kučinskas, Malala, Vissocckie, J. Kaulakis, A. Kaulakis. Po 3 dol.: Černiauskas, Po 2 dol.: Linkus, Stokkus - iš Detroito, Misevičius, Kudzius iš Detroito, Kadsel, Uršaitis, Sviilo, Medekša, Būbūnis, Ruth, Balman, Černiauskas, kun. Vaitiekūnas, Benešūnienė, Mendos, Kallar, Sarpinskas, Strigūnas, Tamošaitis, Benis, Pocius. Po 1 dol.: Katilius, Shukė iš Chicago, Usonis, Norbutas, Danahu Valibius, Vyšniauskas Baltrus, Cinskas, Juškievė Ona, Balčiūnas, Staniulis, Statkus Elena, Skučas Petronėlė, Daugnora, Kaulakis Zigmās (sen.), Svolkinas.

Visiems aukotojams choras nuoširdžiai dėkoja. Miamietė

PADEKITE SURASTI

Ieškau trijų seserų Laučkaitių, kilusių iš Biržų ir, berods, dar prieš Didįjį karą išvažiavusių į Ameriką. Vardų ir dabartinių pavardžių nežinau. Biržuose, Lietuvoje, turi seserį Adelę Staliūnienę - Laučkaitę.

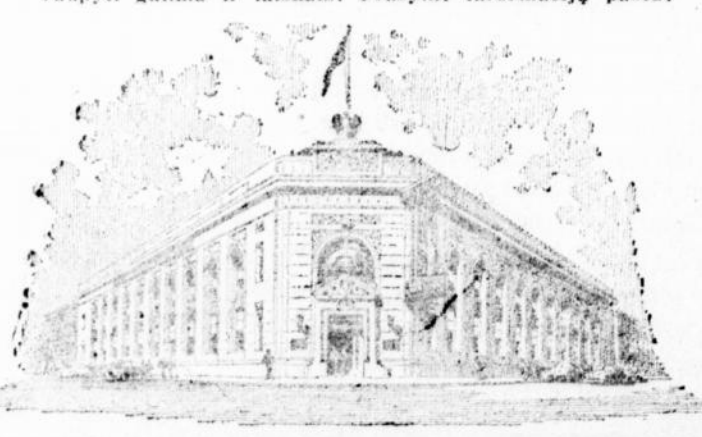
Labai prašau atsiliepti jas pačias ar žinančius apie jas šiuo adresu: Edvardas Stakewičius, R. R. 4. Blue Tap Cabins, Belleville, Ont., Canada.

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

- So. Boston, Mass. Brunonas Kalvaitis, 545 East Broadway.
- Chicago, Ill. Jonas Paplėnas, 4418 So. Hermitage Ave.
- Dayton, Ohio J. A. Urbonas, 1302 Lamar St.
- New Yorke - Brooklyne Antanas Sodaitis, 57-56 63rd St., Maspeth, N. Y.
- Waterbury, Conn. Vladas Varneckas, 2157 N. Main St.
- Toronto, Canada Jonas Paršeliūnas, 514 Euclid Ave.
- Montreal, Canada Stepas Kęsgaila, 6882 Beaulieu St.
- Anglijoje Jonas Palšis, 10, Warrel's Terrace, Bramley-Leeds.

TAUPYTI GALIMA IR LAISKAIS! Prašykite informaciją paštu!

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

PIGIOS PASKOLOS NAMAMS

TAUPYK SAUGIAI... mes per 11 metus visiems išmokėjome pareikalavimus

Turtas per 25 milijonus dolerių. Atsargos fondas per 2 1/4 milijono U. S. Government Securities ir grynais pinigais per 12 milijonų STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA CHICAGOJE Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT & MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois
TELEFONAS: Virginia 7 - 1141

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vak.

KAS ir KUR

• Iš Naujosios Zelandijos pranešama, kad ji, prieš metus į savo kraštą priėmusi 1,000 tremtinių, ruošiasi priimti antrą tūkstantį.

• Švedijos laikraščių informacijomis, Kaune veikia tik trys bažnyčios. Norintieji į bažnyčią turi sumokėti 7 rublius. Garsojų Vytauto Didžiojo bažnyčia, kurios klebonu ilgus metus išbuvo kan. Tumas-Vaižgantas, paversta javų sandėliu.

• Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas numatytas gegužės 27 - 28 d. So. Bostone, Mass. Paskutinis Amerikos lietuvių socialdemokratų suvažiavimas buvo prieš dvejus metus.

• JAV Valstybės Departamentas jau seniai stengiasi, kad iš Sovietų Sąjungos galėtų į JAV grįžti 657 piliečiai. Paskutiniu metu gauta žinių, kad iš 657 asmenų tik vienas tegalės gauti grįžimo leidimą. Tas vienas — lietuvis Adelė Sagatas, 1939 m. iš Chicago nuvažiavusi į Lietuvą ir ten dėl karo turėjusi pasilikti.

• Paskutiniaisiais kovo mėn. laivais iš Vokietijos į JAV atvyksta prof. Domas Krivickas su šeima ir dailininkas Č. J. J. Krivickas su šeima. Domas Krivickas vyksta į Philadelphia, Pa. o Česlovas Janušas į Richmond Hill, N. Y.

• Strassburge, Prancūzijoje, padėti pamatai Europos Tarybos Rūmams. I specialias iškilmes buvo susirinkę daug žymių asmenų. Ir lietuviai buvo atstovaujami kun. J. Krivicko ir B. Paramsko.

• Prof. A. Maceina, žinomas lietuvis filosofas, pakviestas į Freiburgo universitetą. Vokietijoje, skaityti nuolatinės paskaitas studentams.

• Kun. Stasys Yla Vokietijoje išleido naują knygą "Lietuva brangi". Jis baigia ruošti ir naują maldaknygę lietuviams.

• Rašytojas Jurgis Jankus, gyvenęs Diepholze, Vokietijoje, atidavė spaudai dvi naujas knygas — "Šešėliai" ir "Pušis".

• Prof. Vladimiras Šilkarskis šiuo metu yra profesoriumi Bonnos universitete, Vokietijoje.

• Kanadoje lankosi IRO įkurdinimo vyriausiasis direktorius Mr. Innes ir ieško naujų galimybių tremtinių dalį perkelti į šį kraštą. Kanadan atvykę lietuviai palengva įsikuria ir pradeda aktyvesnę veiklą.

• Vokietijoje Bambergio kunigų seminarijoje gavo kunigo šventinimus Zigmas Ramanaukas. Pirmasias mišias laikė Memmingino tremtinių stovyklos koplytėlėje.

• Muzikas A. Kučiūnas, gyvenęs Chicagoje, organizuoja vyrų balsų kvartetą.

• Amerikos lietuvis M. Ruzgys, krepšinio žaidimo specialistas, šiuo metu gyvena Ispanijoje ir treniruoja ispanų krepšininkus. Jo treniruojami krepšininkai jau nugalėjo belgus ir prancūzus.

• Springfielde, Ill., gyvenantieji lietuviai tremtiniai apsidėjo nuolatinio mokesčiu Lietuvos laisvinimo reikalams. Jie kas mėnesį mokės po 50 centų.

• Vilniaus operos solistas Stasys Liepas, gyvenęs Amsterdamo, N. Y., dabar persikėlė gyventi į So. Boston, Mass.

• Prancūzija, IRO prašoma, suteikti į savo kraštą įsileisti 960 DP senelių, kurie turi daugiau kaip 60 metų amžiaus.

• Inž. P. Labanauskas, vienas iš pirmųjų lietuvių jūrininkų, dabar yra profesorium Marquette universitete.

• Henrikas Kačinskas So. Bostone suorganizavo teatro studiją, kuri artimiausiu metu pastatys A. Gustaičio "Sekminių Vainiką". Pastatymui dailininkas V. Andriūšis ruošia specialias dekoracijas.

• Vokietijoje A. Maceina išleido Didysis Inkvizitorius knygos antrąją ir pataisytą laidą. Išleido Ventos leidykla.

• Kovo 6 d. iš Vokietijos (bričių valdomos zonos) į Norvegiją išskraidintas pirmasis aklyjų tremtinių transportas. IRO vedė didelę akciją, kad ir kiti kraštai priimtų akluosius tremtinius, pasekdami gražiu Norvegijos pavyzdžiu.

• Pabaltijo valstybių pasiuntiniai, Pabaltijo kraštuose vykdyti komunistinių rinkimų progą, pareiškė naujus protestus.

• Didžiojoje Britanijoje išleistas sporto laikraštis SPORTO DIENOS. Laikraštį leidžia Didžiosios Britanijos Sporto Sąjunga.

• Balandžio mėnesio pirmosios dienos progą, kuri daugelyje pasaulio kraštų laikoma neoficialia juokų ir apgaudinėjimų diena, būsiąs išleistas vienkartinis juokų laikraštis "Kultuvė". Kiek tenka patirti, "Kultuvė" išleis tie patys leidėjai, kurie leidžia ir "Lietuvių Kelią".

• K. Daugėla, neseniai atvykęs iš tremties ir dabar gyvenęs Manchestere, N.H., DIRVOS bendradarbis, "Manchester Evening Leader" laikraštyje, didžiausioje visose New Hampshire valstybėje, patalpino rašinius apie pavergtoj Lietuvoj sovietų vykdytojų sovietinius rinkimus. Rašiniai buvo atspausdinti įžanginių straipsnių vietoje.

• Naujosios Zelandijos lietuviai, kurių tėra nepilni 200, Vasario 6-sios progą išleido specialų biuletinį. Biuletinį išleido Naujosios Zelandijos Lietuvių Draugija, kurios pirmininku yra dr. A. Butkus.

• Amerikos lietuviai kunigai sudėjo 200 dolerių Vokietijoje mirusio kun. P. Petraičio paminklui pastatyti. Kun. P. Petraičis, kaip ir jo brolis kun. A. Petraičis, yra buvęs prie Cervešio bolševikų šaudomi ir po laivonais išlikę gyvi. Kun. P. Petraičis 1948 metais mirė Vokietijoje, palaidotas Konstancoje, prie Bodeno ežero.

ST. ŠIMKAUS DAINOS

Šiomis deimomis iš spaudos išėjo naujas žinomų mūsų kompozitorių St. Šimkaus dainų rinkinys.

Tai yra 64 pusl. knyga, atspausdinta ant storo, geros rūšies popieriaus, surišta, apdaryta nauju moderniniu būdu — plastiko juoste, knyga patogiai atsiverčia. Atversta neužsivizuoja.

Didžioji dainų dalis Jungt. Amerikos Valstybėse išleidžiama pirmą kartą ir iki šiol čia yra beveik visiškai nežinomos. Kitos, seniau St. Šimkaus sukurto dainos, parinktos tokios, kurių ankstesniosios laidos Amerikoje yra jau išparduotos ir dabar jų niekur negalime gauti.

Visos dainos paskirstytos tris skyrius: solo balsui, dviem lygiems balsams (moteru ar vyrų), tinkamos taip pat dvibalsiam vaikų ar moterų chorui ir dainos mišriam chorui.

Knygos kaina tikiai \$2.00. Imant nemažiau 10 egz., duodama 25% nuolaida.

Įžangos žodis (taigi, matomai ir leidimo priežiūra) Juozo Žilėvičiaus.

Išleido kun. P. Juras. Galima rasti per DABININKO redakciją, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kultūrinio darbo sukaktis

20 metų Juozo Ginkaus vedamai radijo programai

Šio mėnesio 17 d. sukako 20 metų, kai New Yorko ir jo apylinkių lietuviai turi progos klausytis lietuvišką radijo programą, siunčiamą iš WWRL stoties. Tą darbą prieš 20 metų pradėjo daugeliui pažįstamas ir žinomas visuomenės veikėjas J. P. Ginkus.

Pradžią, anot Ginkaus, nebuvo lengva. Tekę nugalėti daug kliūčių, iki šių naujai atsiradusių kultūrinės priemonės buvo gauta lietuvių reikalams. Pirmieji siunčiami pranešimai buvo sporto žinios. Jos pradėtos transliuoti 1928 metais. Vienok lėšų trūkumas ir kitos priežastys, privertė pradėti darbą sustabdyti. Bet pertrauka nebuvo ilgą ir lietuviško žodžio vanda vėl pasisekė įvesti ir taip sutvarkti, kad ji veikia iki šiol.

Tam reikalui surenkamos lėšos leidžia tik kartą per savaitę ir tai viena valanda vykdyti programą, tačiau per 20 metų lietuviškas žodis ir daina, siunčiama oro bangomis, mūsų visuomenę turėjusi didelės reikšmės.

Tiesa, kad nemažą dalį radijo programos sudaro prekybininkų ir kitų skelbimai, bet tai yra vienintelis pajamų šaltinis, kuris leidžia padengti radijo valandos išlaikymo išlaidas.

Brie ir šie skelbimai prisidėjo prie lietuvių prekybininkų populiarumo ir mūsų visuomenės įtikinimo pirkti pas savus.

Tačiau šalia skelbimų daug vietos skiriama ir kultūriniais reikalams. Visos programos pavainrinamos lietuviška daina, muzika, pranešimais, paskaitomis ir įvairiomis aktualijomis. Kas metai pritaikintomis programomis paminima mūsų tautos šventės ir kiti reikšmingi įvykiai. Nekarta jautriai atsiliepta Lietuvai kritiškais momentais ir skubiai painformuota bei sukelta lietuviškoji visuomenė.

J. P. Ginkus prisimena, jog 1938 metais, kada Lenkija įteikė Lietuvos vyriausybei ultimatumą, buvo gyvas reikalas skubiai sukviešti mūsų visuomenę į protesto mitingą. Žinia apie ultimatumą buvo gauta penktadienį, o mitingas turėjęs įvykti šeštadienį, todėl informavimo priemonė tebuvo likusi tik lietuviška radijo valanda. Tačiau sistuavo laikytojai, paveikti Lietuvos priesio, griežtai uždraudė tai skelbti. Tada Ginkus, skaitydams skelbimą apie anglis, įterpė pranešimą apie protesto mitingą.

Radijo pareigūnai šios gudrybės nepastebėjo. Dar tą patį vakarą Ginkus sulaukęs apie 300 lankytojų, kurie teiravosi apie įvykius, o rytojaus dieną į protesto mitingą suplaukė per 6.000 žmonių.

Šiame radijofone Lietuvos davimo reikalą turėjo progos prabilti ir visuomenę į Ameriką atvykęs Lietuvos Respublikos prezidentas A. Smetona. Yra kalbėję ir kiti aukšti pareigūnai: Lietuvos Diplomatinijos šefas St. Lozoraitis, VLIKo pirmininkas pr. M. Krupavičius, ministras P. Žadeikis ir daugelis kitų visuomenės veikėjų. Čia pasireiškė ne vienas mūsų solistų, muzikų, chorų, rašytojų ir kitų menininkų.

Šiame darbe J. Ginkui talkininkavo ir talkininkauja daugelis. Kai kurių talkininkų darbai gana dideli. Štai dr. E. Žukauskas, Amerikos lietuvis, yra skaitęs 210 paskaitų, dr. Šliupaitis — apie 200 paskaitų. Taip pat daug nusipelnė, kuriuos Ginkus mini, yra A. Jevaitis — muzikos direktorius, V. Uharas — pranešėjas, R. Kurtinaitis, žostautaitė-Abraitienė, K. Marma, V. Žukauskas ir kiti.

Minint šią sukaktį, prisimintinas ir Ginkaus asmuo, ypač jo visuomeninė veikla Amerikoje. Juozas P. Ginkus yra kilęs

iš Joniškio miesto, Šiaulių apskr. Jo tėvai miestelyje turėję ūkį ir vertęsi prekyba. Dar jaunose dienose paveiktas visuomenės veikėjų, J. Ginkus įsitraukęs į judėjimą, nukreiptą prieš caro režimą. Kai 1905 m. revoliucijos metu kazokų baudžiamieji būriai Joniškį išskaidė prieš carą pasireisčiusius lietuvius, kuriems vadovavo stud. Marma, Ginkus, persekiojamas, kaip ir kiti, pasiekė Ameriką. Čia, šalia sunkaus darbo, pradėjo domėtis organizaciniu gyvenimu. J. Ginkus užtikamas daugelio organizacijų steigėjų tarpe, draugių valdybose arba aktyviu nariu. Jam teko prisidėti prie organizavimo Simono Daukanto draugijos, Scenos Myletojų choro, Miko Petrausko dainų grupės, Dariaus ir Girėno skridimo per Atlantą akcijos, Tautininkų klubo, BALFo ir kitų organizacijų. Vadovavo, kaip pirmininkas "Vienybės" bendrovei, Yra New Yorko Lietuvių Tarbos pirmininku, ALT centro direktorium, BALFo direktorium, ALTS centro išdininkas ir kitų organizacijų narys.

Ypač daug yra prisidėjęs prie tremtinių šelpimo, jų atvykimo į Ameriką ir įkurdinimo. Brook-

lyne J. P. Ginkaus "saldainių palocius" yra šimtų naujakurių "priebėgos" vieta: tikras darbo ir butų ieškojimo ir visokių patarimų biuras bei susitikimų vieta.

Šalia lietuviškos veiklos Ginkus yra ne eilinis ir JAV pilietis. Jam pasisekė išplatinti JAV karo paskolos bonų už 1,000,000 dolerių. Amerikos valdžia, įvertindama šį darbą, suteikė Ginkui Mėlynosios Brigados generolo laipsnį.

Nors Ginkus nuopelnus skiria kitiems, bet jam tenka pakelti radijo programos organizavimo išlaidas. Ateityje, kaip Ginkus pareiškė, norėtų savo radijo valandą prailginti ir programą plėsti bei gerinti. Nors daugiau vietos ir laiko skirti kultūriniais reikalams, bet tai pareis ir nuo to, kiek pati visuomenė tą paremsianti. Ypač nemažos pagalbos tikisi iš naujai atvykusių. Daugelis radijo klausytojų yra atsiuntę padėkos laiškus. Taipogi tenka tikėti, jog ir platesni užsimojimai susilauks pritarimo ir paramos. To ir tenka P. J. P. Ginkui palinkėti minint šią kultūrinio darbo sukaktį.

A. Sudavis

DR. SANDERIS - DIDŽIOS PROBLEMOS BYLA

Per 2 savaites, nuo vasario 20 dienos, Manchestere, N. H., 80 tūkstančių gyventojų miestą, turėjo išgyventi vieną iš sensacingiausių teismo bylų šiam krašte.

41 metų amžiaus provincijos ligoninės medicinos daktaras Herman N. Sander buvo anksčiau apkalintas ir teisiamas už tariamąjį savo paciento — vėžiu nepagydomai sergančios moters Abbie C. Borroto — nužudymą. Pagal paties daktaro pastabas ant ligoninės lapelio, ligonė mirė po to, kai jis į jos venas suleido 40 kubinių centimetrų oro.

Kai daktaras Sander stojo prieš teisą, jo byla jau spėjo išgarsėti ne tik Amerikoje, bet ir visuose kultūringuose užjūrio kraštuose. Visa bylos eiga ir galutinis sprendimas turėjo išaiškinti, ar gali ir turi teisės daktaras, matydamas nepakeliamą beviltiškai sergančio ligonio skausmus, juos nutraukti, kartą nutraukdamas ir jo gyvybę siūla.

Didžiųjų žinių agentūrų korespondentai, laikraščių atstovai net iš Prancūzijos, Anglijos ir kitų kraštų siuntė per dvi savaites iš teismo salės tiek žinių, kad žodžių skaičiumi prašoko net garsiąją Lindbergo vaiko pagrobimo bylą.

Rašant tas eilutes, byla jau buvo pasibaigusi. Prisiekusieji Sanderį išteisino. Jam lieka tik gydytojo teises atgauti. Didžioji sensacija nuslūgo ir, žinoma, išsprendė visos problemos planesne prasme. Daugumas džiaugėsi, kad daktara išteisino (nes jis savo profesijos darbą atliko su pasišventimu), kartą smerkdami vadinamąjį "žudymą iš pasigallėjimo".

Sutraukus bylos eigą, per visą procesą gynyba stengėsi įtikinti prisiekusiuosius, kad:

1. Ligonė Borroto jau buvo mirusi, kai dr. Sanderis įleido jai į kairiosios rankos veną 40 kub. centimetrų oro;
2. Venos jau buvo sukritusios ir į jas orą įleisti buvo visai neįmanoma;
3. 40 kub. centimetrų oro būtų per mažą žmogui numarinti net ir tuo atveju, jei orą pavyktų įleisti į venas;
4. Mirtis įvyko dėl vienos ar kelių iš šių priežasčių: a) badavimo, b) plaučių uždegimo, c) vėžio suėstų kepenų;

5. Daktaro būdas neleidžia tikėti, kad jis būtų žudikas.

Iš kitos pusės — valstybės kaltinimai buvo grindžiami tais tvirtinimais:

1. Išteistas oras ir ne kas kita buvo ligonės mirties priežastis;
2. Oro įleidimą paliudijo prie ligonės buvusioji slaugė;
3. Dr. Sanderis pats padiktavo pastabą, kad ligonė mirė už 10 minučių po to, kai oras tapo įleistas į jos venas;
4. Dr. Sanderis patvirtino savo veiksmą vietos medicinos ir valdžios atstovams;
5. Kaltinamojo svarbiausias liudininkas jo kolega daktaras susipainiojo savo parodymuose dėl ligonės sveikatos stovio prieš dr. Sanderiui įleidžiant orą. Jis prie liudininkų buvo pareiškęs nusistebėjimą dėl dr. Sanderio priemonės, panaudotos praktiškai jau mirusiam ligoniui.

Dėl žodžio "praktiškai" buvo kibta prie liudininko, kurs teisme išsigynė sakęs anksčiau šį žodį bet kam.

Prisiekusieji dr. Sanderį išteisino, atrodo, vadovaudamiesi tuo, kad apie 50 liudininkų Sanderį pavaizdavo kaip pavyzdį ir savo profesijai pasišventusį žmogų ir kad liudininkai sugėbėjo, jei ne visai, tai bent didžiąja dalimi įtikinti juos, jog ligonė jau buvo mirusi tuo metu, kai Sanderis jai leido orą.

Po teismo viešojo nuomonės pasiskirstė į dvi puses. Vienų nuomonė gali būti išreiškiama šiais žodžiais: "Pasigallėjimo motyvas šiame teisme nebuvo pateisintas. Bet paaiškėjo, kad kokia nors nauja tvarka, paliešančiai galestingą skausmų užbaigimą, turėtų būti nustatyta šioje mūsų demokratiško gyvenimo sistemoje. Gal Sanderio byla sujudins Amerikos sąžinę ir šio krašto įstatymais pagerinti šioje srityje."

Kiti taip išsireiškė: "Teisimas prieš asmenį pasibaigė, bet jis nepasibaigė prieš mediko profesiją. Tūkstančių tūkstančiai tik, kad dr. Sanderis buvo numatęs "nužudymą iš pasigallėjimo", jį mėginęs ir įvykti per mažą žmogui numarinti net ir tuo atveju, jei orą pavyktų įleisti į venas;

RAŠALO AŠAROS

Bronys Raila

Pasakos nepasakos

Prieš keletą savičių šiame laikraštyje teko sekti mažą apsišaudymą dviejų daktarų — J. Balio ir S. Biežio. Dėl paminklo A. Vanagačiui...

Pirmasis iškėlė labai teisingą mintį, kad geriausi ir patvariausi paminklai kultūros kūrėjams yra jų kūrinių padorus išleidimas ar bent tinkamų monografijų apie juos parašymas. Antrasis paaiškino, kokius sumanymus turi A. Vanagačio paminklo statymo komitetas, — ir gerai padarė, nes iš kur mirtingieji apie viską galėjome žinoti? Tačiau ta proga medicinos daktaras kažkodėl dar pasakė pamoksluką filologijos ir tautosakos daktarui.

Apie paminklus, apie jų likimą įvairių kraštų kapuose, apie jų prasmę bei vertę ir su tuo susijusius papročius įvairiose šalyse, — mes, žinoma, daugiau patikėsime ne medicinos, o tautosakos mokslų daktarui. Nesvarbu, ar jis "šios" ar "anos" šalies atstovas, jei tik savo dalyką gerai išmano.

Dr. Jonas Balys tokio pasitikėjimo yra nusipelnęs savo darbais. Vytauto Didžiojo Kaune, vėliau tremtyje Baltų Universiteto, o dabar Amerikoje Indianos Universiteto tautosakos mokslų profesorius, J. Balys seniai yra išėjęs į tarptautinę tautosakininkų "rinką". Tai žymiausias, gambiausias ir darbščiausias šios srities lietuvių mokslininkas.

Lietuvių Tautosakos Archyvo steigėjas ir pirmasis jo vedėjas, J. Balys atsigabeno dalį to brangios medžiagos ar jos nuorašų į Ameriką ir praėjusių metų pabaigoje paskelbė visą knygėlę "Istoriniai padavimai", kur sudėjo apie 100 įdomių mūsų žmonių pasakojimų apie praeities nuostabius įvykius. (Išleido Liet. Katalikų Spaudos Draugija, 104 psl., kaina \$1.25).

Pasiklausykime vieno labai trumpučio pasakojimo iš 1863 metų sukilimo apie metiežniką Steponą Bieliauską. Sukilimui nepasisekus, rusai sugriebė ta 18 metų jaunuolį ir ištrėmė į Sibirą.

"... Prišė prie rankų ir kojų kalades ir taip varė. Petrograde ar kur pamatė jį koks pavresnis. "Kiek turi metų? — klausia, — atrodo, kad dar labai jaunas." Kai Bieliauskas pasisakė, kiek metų turi, ponas

paliepė nurišt jam kalades. "Tokią jauną neturi taip mūtyt." Na, ir ligi 21 metų jį laikė, kaip kokį ponaitį. Bet vėliau tai pagriebė. Pirakino prie tačų ir reikėjo taip diena į dieną dirbti ir gulėt prirakintam. Jis rodydavo, nuo to jo rankų pirštai buvo nepadabni į pirštus: stori, pritraukti. Jis Sibiroj išbuvo 38 metus. Kai pasakodavo apie savo vargus, tai raudodavo."

Kai šiandien skaitome tokį pasakojimą, tai jis atrodo ne "padavimas", historical legend, o greičiau pranašystė apie dabarties laikus. Tik apie Sibirian tremiamųjų metus dabar niekas nesiteirauja, o nusilpusius enkavedistai nušauka pakeliui...

Vengdamas nusižengti mokslininko metodui, dr. J. Balys niekur nekeitė ir negrąžino surinktųjų padavimų, o pateikė juos tokius, kaip žmonės gyva kalba pasakojo ir rinkėjai juos užrašė. Kada bolševikų rankose dabar esančių lietuvių tautosakos archyvų likimas gali būti toks neaiškus, mums užsieniuose yra be galo naudinga turėti nors dalelę išspausdintos autentiškos medžiagos.

Bet mums ji dar brangesnė ir jaukesnė kitais sumetimais. Beskaitant per porą valandų prieš akis perbėga kelių šimtmečių lietuviškoji praeitis. Tai lyg prie ugniauko, naktigonės, su senukais besišnekučiuojant. Pasakos, burtai, užkeikti ir paskendę miestai, raganos, karai ir marai, skaudieji mūsų tautos ivykiai, — mūsų žmonių vaizduotės sparnais praskrenda margiai ir fantastiškliai, nei koks "Laukinių vakarų" filmas...

Galia, kad redaktorius teidėjo tokį trumpą savo paaiškinamąjį įvadą. O būtų buvę pravartu daug plačiau pakomentuoti. Užtat lietuvių rašytojui tai yra neišsamiama lobiai, žavinga medžiaga ir dar daugiau — vaizduotės sužadinas naujoms pasakoms, apysakoms, romanams. Istorinių padavimų fone darosi giliau suprantama dabartinė lietuvių tautos tragedija. Ir kartu sutvirtinamas įsitikinimas, kad ir pačios biaužiausios neteisybės, baudžiavos ir smurtai praeina, kai su jais ryžtingai tautos vaikai kovoja...

NEGRŲ VERGIJA JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

Pagal užsilikusius dokumentus, paskelbus 13 kolonijų Jungtinių Valstybių nepriklausomybę 1776 metais buvo 300,000 negrų vergų. 1799 m. šis skaičius pakilo iki 697,897 vergų ir 1860 metais, prieš prasidedant pilietiniam karui, buvo iš viso jau 4,000,000 negrų vergų.

1860 metais vergus laikandėmis buvo šios valstybės: Alabama, Arkansas, Delaware, Florida, Georgia, Kentucky, Maryland, Louisiana, Mississippi, Missouri, North Carolina, South Carolina, Tennessee, Texas ir Virginia. Priešingai, valstybėse California, Indiana, Colorado, Iowa, Illinois, Kansas, Maine, Michigan, Minnesota, Nebraska, New Hampshire, Ohio, Oregon ir Wisconsin vergų laikymas niekada nebuvo įstatymu leistas.

Nuo 1777 m. prasidėjo palaiptinui vergijos naikinimas. Vermonto valstybėje vergija panaikinta 1777 m., Massachusetts — 1780 m., New York — 1790 m., tačiau labai pamažu, nes New Yorko valstybėje vergų dar buvo 1827 metais. Pennsylvania, Connecticut ir Rhode

Island valstybėse vergija panaikinta 1840 m. New Jersey buvo net ir 1850 m. dar apie 250 vergų.

Bet galutinis vergijos panaikinimas įvyko 1863 m. sausio 1 d., kada prezidentas Abrahamas Lincolnas išleido savo proklamaciją. Vergų laikytojai negavo jokio atlyginimo už vergų paleidimą. Atlyginimą išmokėjo valdžia vien tik Columbia distrikto vergų laikytojams, išmokant jiems bendrą sumą 1,000,000 dol.

Iš vergijos paleistims negrams specialiu įstatymu buvo suteiktos visos pilietinės teisės, neišskiriant nė balsavimo teisės. Be to, išvaduotiems negrams buvo pripažintos pavardės tų ponų, pas kuriuos jie buvo vergais. A. Padegimas

Dailininko Česlovo Janušo iš tremties atsiųstų gražių Baltijos jūros ir Lietuvos gamtos vaizdų bei medinių lėkščių galima įsigyti per:
K. Motuzas, 107-33 117th St., Richmond Hill 19, N.Y.

DIENOS KLAUSIMAIS

Redaktorius VINCAS RASTENIS, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Tel.: EN 1-4486, ar HE 1-2447

PER ILGAI IR PER TOLI

DU DALYKAI yra minimi SLA "rinkiminė agitacija", dėl kurių siūloma perrinkti SLA vadovybę ar bent kai kuriuos jos narius. Viena iš tų priežasčių nurodoma, kad vadovybėje "per ilgai" užsibuvo tie patys asmenys. Kita — kad kai kurie valdybos nariai "per toli" nuo centro įstaigos.

Vieni mano, kad tai labai svarbios priežastys vadovybei keisti, kiti — priešingai.

Jei pati dabartinė vadovybė kukliai dėl tų dalykų tyli, tai artimieji jos draugai neužmiršta iškelti argumentų už jos nekeitimą.

Yra net ir tokių nuomonių, iš kurių susidaro įspūdis, kad kandiduoti į SLA vadovybę kam nors kitam, negu tiems, kurie joje jau yra, lyg būtų kokia "šventvagystė", arba, anot vieno laikraščio, "lietuviškos vienybės ardynas"... Su tokiais nuomonėmis, žinoma, jokių būdu negalima sutikti. Jeigu taip, tai tada jau verčiau pakeisti Susivienijimo konstituciją ta prasme, kad esamieji vadovybės nariai palieka savo pareigose iki gyvos galvos... Kam tada būtų kas dveji metai rinkimai? O jei rinkimai yra, tai reiškia, kad ne nuodėmė ir kitiems kandidatuoti, ne nuodėmė kitus ir išrinkti.

Kitas klausimas, ar reikia būtinai naujus rinkti vien tik dėl to, kad esamieji jau "per ilgai" tose pareigose yra. Nuosekliai galvojant, jeigu pareigūnas yra geras, savo pareigas atlieka, tai kuo ilgiau jis pasilieka, tuo geriau. Kai kurios pareigos tokioje organizacijoje, kaip SLA, šiais laikais yra jau tokios sudėtingos, kad jas gerai atlikti gali tik gerai toje srityje patyręs asmuo. O to patyrimo jis gali įgyti tik arba kitur panašioje srityje dirbęs, arba šioje organizacijoje tą patyrimą palaipsniui įgijęs. Jei žmogus turi kuriam darbui gabumų, tai kuo ilgiau jis tą darbą dirba, tuo daugiau įgyja patyrimo, tuo jis geresnis. Tokiu atveju tik liga ar senatvė būtų rimta priežastis pavaduotojo ieškoti, o ne pareigose išbūti metų skaičius.

Tačiau "per ilgai" pasidaro reikšmingas tuo atveju, kada pareigūnas blogai savo darbą atlieka ir nesugeba jo išmokyti. Toks pareigūnas ir po poros mėnesių jau yra "per ilgai"...

Vis dėlto visuomeninėje organizacijoje visos vadovybės sudėties palikimas tos pačios per daugelį metų nėra pageidaujamas net grynai dėl psichologinių priežasčių. Jei organizacijoje vadovybė ilgus metus pasilieka visiškai be "naujo kraujo", nariai, jei su tuo ir sutinka, pradeda jaustis, lyg toji organizacija būtų vadovybėje esančių asmenų "šeimininė nuosavybė", jų privatus reikalas... Nors tas įspūdis ir klaidingas, bet jis laikui bėgant beveik neišvengiamai susidaro ir organizacijos reikalams kenkia. Per ilgai užtrukęs vadovybės absolutus pastovumas esti gana dažnai organizacijos visumos apsnūdimo priežastis...

Todėl atrodo, jog reikia sutikti su ta nuomone, kad ir SLA vadovybė kiekvienų rinkimų proga reikia "praveidinti", reikia įvesti bent po vieną ar porą naujų asmenų. O vadovybė taip pat turėtų jausti pareigą daryti viską, kad organizacijoje priaugtų bent po vieną kitą asmenį, tinkamą užimti tas ar kitas pareigas. Jeigu vadovybė stengsis sudaryti tokią padėtį, kurioje ji bus nepakeičiama, tai gali susidaryti tragiška padėtis, jei, sakysim, su vienu ar kitu iš "nepakeičiamųjų" atsitiktų kokia nelaimė.

Rimtas, mūsų nuomone argumentas yra — "per toli", kuris iškeliamas, svarstant SLA išdininko parinkimo klausimą. Dabartinis išdininkas K. Gugis eina tas pareigas gana ilgai, bet nepasakytume, jog per ilgai. Bet kad jis nuo centro per toli, to niekas negali užginčyti. Tas tolumas sudaro organizacijai ir daugiau išlaidų ir nepatogumų. Nepatogumai, atrodo, yra net svarbesni už išlaidas. A. S. Trečioko sutikimas kandidatuoti į išdininko pareigas, atrodo, yra patogi proga tam klausimui geriau išspręsti. Tai nėra koks paniekimas K. Gugui, kuris išdininko pareigas gerai atlieka. Bet tik išeitis iš susidariusių aplinkybių.

A. S. Trečiokas išdininko pareigose yra jau išbandytas. Jis yra buvęs išdininko visoje eilėje visuomeninių organizacijų ir dabar bene treči metai yra išdininku vienoje iš svarbiausių mūsų organizacijų — BALFe, kur tas pareigas, kiek girdėti atlieka pavyzdinčiai. Ir pati jo profesija toms pareigoms labai tinkama, o tas faktas, kad jis be jokių papildomų išlaidų gali palaikyti artimiausią ryšį su centro įstaiga kone kasdien, yra tikrai laiminga aplinkybė.

Sitose aplinkybėse argumento "per toli" pavartojimas ligišiolinio išdininko atžvilgiu yra pamatuotas ir jam visai neužgaulus, gi organizacijai naudingas.

REIKIA AR NEREIKIA?

Pikietai bei protesto demonstracijos daugumoje vietų, kur tik pasirodo ryškesni vadinaimų lietuviškų komunistinių ar jų "fronto" organizacijų parengimai, šiandien jau nebe naujiena. Protestai veržiasi iš žmonių lūpų, kaip neužvenkiamas upės bėgimas, kaip "keršto į dangų" šauksmas.

Yra balsų, bandančių tą šauksmą nuraminti.

Vieni sako, kad triukšmavimas, demonstracijos — tai ne išitikinimų kova, o jėgos ar fanatiškumo rodymas, todėl, esą, kultūringi kovotojai nuo to turėtų susilaikyti. Žodžiu sakant, "gyvenkim patys ir duokim kitiems gyventi"...

Kiti sako — tie komunistų ar jų nesupratusių sekėjų parengimai yra tokia menkybė, į kurią iš viso nereikia kreipti dėmesio ir neverta jiems tiek daug garbės sudaryti. Esą, dėl jų sukeliamas triukšmas tik išgarsina juos ir suteikia jiems daugiau svarbos, negu jie iš tikrųjų turi... Todėl, esą, protinčiau būtų ziūrėti į juos, kaip į tuščią vietą.

Ir viena ir kita nuomonė nėra ką tik dabar išrastos. Jos jau daug kur išbandytos ir mažų bendruomenių ir išties tautų gyvenime, net ir pačioje pasaulinėje politikoje. Jos jau turi ir klasišką vardą gavusios — "Appeasement"!

Deja, tūkstančiais patyrimų įsitikinta, kad komunistų akcija kiekvieną nuolaidumą priima kaip silpnumą ir dėl to darosi tik agresyvesnė, begėdiškesnė ir tik dar labiau nesiskaitanti su priemonėmis. Neseniai pagarsėjęs posakis, kad "kiaulės kryžium neįtikins" šiuo atveju geriausiai tinka pavaizduoti realiai padėčiai.

Šita aplinkybė labai susilpnina "tylos ir ramybės" gynėjų nuomonės pamatavimus.

Tiems, kurie nesamoningai palaiko žudikišką ideologiją ir žudikišką politiką, reikia pasakyti, kas jie tokie yra, ir pasakyti taip, kad visi girdėtų.

Tiems, kurie per nesupratimą seka tautų žudiku agentus, reikia duoti progos sužinoti, ko kiamė vežime jie sėdi, arba, kad susiprastų, arba, jei nesusiprastų, kad paskui negalėtų teisintis: "Mes nieko nežinojom, nieko blogo nemanėm!"

Grazina Tulauskaitė

KAI SUGRĮŠIM

Kai sugrįšim į tėvynę
Palei Nemuno krantus,
Gal tik vėjas nusimins
Pasitiks mus nekantrus.

Pelenus žarstys, lyg aukso
Godžiai jis ieškotų ten.
Kai tėvus savuosius šauksim,
Aidas atsimuš karstan.

Ir nulaužtos vyšnios šakos
Nebemos per vartelius,
Negirdėsime, kaip šnekas
Vyturėliai pro lapus.

Ir ne saulė ten sudegins
Miško kilimus žalius.
Nesutiks, atbėgęs tekens,
Margis kiemo takeliu.

Kai sugrįšim į tėvynę
Tiek priklaidžioje kalnuos,
Gal tik vėjas nusimins
Šermeninę ten giedos.

Nuomenės

"... — su pliku — nėr ko peštis"...

KELEIVIO redaktorius J. Janušis labai jaudinasi, kad ne visi paglostė jo kalbą Vasario 16-tos dienos minėjime. S. Moku, už jo korespondenciją VIE- NYBĖJE, paskyrė beveik pusę puslapio ir vėl paberdamas virtinę "bimbiškų perlų", kaip "Gedimino blėka", "nenaudėliai", "šunybes", "smetoniškos uteles" ir tt.

Mes, bostoniečiai, jau seniai matome, kad tas koliojimosi specas tik per nesupratimą pateko į KELEIVĮ, o ne į Bimbos, atsi-prašant, "Laisvę". Tik ne visai suprantam, kam Taryba į bendrus minėjimus kviečia nuo lietuvių socialistų kalbėti tą bloz-ną ciciukėlį, kada turime tokius žinomus socialistų veikėjus, kaip Michelsonus arba dabar ir K. Bielinį. Tie žmonės turi savo nuomonę, bet turi ir saiką, žino vietą. O čia... prisimena senas priežodis, kad įsileisk tam tikrą sutvėrimą į bažnyčią, tai būtinai lips ir ant altoriaus...

D. D., Boston, Mass.

Trys (?) laudininkai TĖVY-NĖJE barasi dėl prez. K. Griniaus...

Juožas Šalna TĖVYNEJE barasi su Juozu Audėnu dėl dr. K. Griniaus "amnestijos" ir dėl jo autoriteto...

Pasakykit man, kodėl tos diskusijos įsikėlė į SLA organą TĖVYNĖ. Juk tal laudininkų šeimyninis reikalas. Kodėl jie to nesvarsto, sakysim, SANDA-ROJ, arba — dar geriau — LIETUVIŲ KELYJE, kurį abu besibarančiai atstovauja?

Tiesa, atsiprašau, gal čia suklydau: Juozas Šalna, regis, tuo vardu nieko neatstovauja. Bet kadangi jo straipsnio viduryje pastaba pasirašyta "L. Š.", tai minutėlei buvau pagalvojęs, kad gal čia barasi ne du, o trys...

J. G., Brooklyn, N. Y.

Organizuotos protesto demonstracijos šiuo atveju turi savo prasmę, aiškų uždavinį ir baimė jomis naudotis būtų nusprendimas tapti palinkusia liepa, ant kurios visos ožkos lipa.

Bet tai nereikia, kad demonstracijų programoje turi būti... klausiniai. Ne, gerbiamejii! Dalykas, dėl kurio protestuojame, yra per daug didelis, kad tam protestui išreikšti tikty ant sienos ar ant kieno pakaušio ištėktas klausinys. Tik nepergyvenę tos tragedijos galėjo pamanyti, kad ir klausiniai čia tinka...

B. K. Naujokas

Laisvoji valanda

VIENERI METAI IR VIENA SAVAITĖ

Balys Gaidžiūnas

DIRVOS skaitytojams duodame kelias ištraukas iš Balio Gaidžiūno spaudai paruotos knygos "Vieneri metai ir viena savaitė". Čia aprašomi lietuvių pergyvenimai pirmosios bolševikų okupacijos metu Lietuvoje, kuri truko kaip tik vienerius metus ir vieną savaitę. Šiais metais kaip tik sueis dešimts metų nuo čia aprašytų įvykių. Ta proga numatoma išleisti minėtą knygą.

Redakcija

6

KAIP PERKUNAS TRENKIA NAUJA ŽINIA

Geležinkelio stotyje, beveik laukuose, ant šalutinių bėgių, matome sustatytą visą eilę vagonų. Apie vagonus vaikšto sargybiniai ir bėgioja specialiai dresiruoti šunys. Artėdami prie vagonų, vis garsiau ir garsiau girdime verksmus, suimtųjų maldas. Verksmai maišosi su maldomis, bet viską užtrenkia sunkvežimių ūžimas, bevežant vis naujus ir naujus suimtuosius.

Nutaukę patogesnę progą, prisimušame iki vagonų. Pirmi vaizdai mus išmuša šis nusistatytas tikslas. Prieš mūsų akis šurpiaušiasis reginys. Į gyvulinius vagonus sugrūsti tautiečiai duso ir troško. Po ilgų suimtųjų maldavimų, vagonų durys buvo kiek pradarytos, bet vandens jiems niekas nedavė. Matėme daug šimtų rankų, iškištų iš vagonų ir gaudančių nuo vagonų stogų varvančius nešvaraus vandens lašus. Maži vaikai ir suaugę vyrai gaudė lietaus lašus ir kišo prie išdžiuvusių lūpų. Tokio vaizdo sujaudinti, puolėme nešti jiems vandens.

Vos tik spėjome pirmus kibirus ir turimą maistą bei drabužius perduoti suimtiesiems, išgirdome įspėjamuosius sargybinių šūvius ir grasinimą, kad jei nuo vagonų žmonės nepasitrauks, jie atidengs kulkovaidžių ugnį.

Kiek atsitraukę, raginame suimtuosius progai pasitaikius bėgti. Sargybiniai matydami, kad geruoju nenutolsime nuo vagonų, užsiundė šunes. Šie prabėgo urgdami, gatavi kiekvieną sudraskyti, kuris tik neklausys jų darbavių įsakymo.

Pastovėję keletą valandų, besitikėdami surasti progą padėti suimtiesiems, pasijutome civilių agentų sekami. Mums nieko kita nebeliko, kaip nešdintis.

Dar tą pačią naktį gavome pranešimus apie jau įvykusius susisaužymus ir nužudymus suėmimų metu. Tai buvo naujos kraujo aukos, kritusios visiškai nelygioje kovoje, nenorint palikti savo krašto. Čekistai siautė kaip uraganas, o lietuvių motinos verkė prarastų vaikų ir sielvartaudamos grąžė rankas.

Naktį nemiegame, pamainomis einame sargybą. Visi susirūpinimas toks didelis, kad nerandame kitos kalbos, kaip tik apie vykdomas žmonių medžiokles. O valandos ir net minutės taip pamažu slenka. Visi gerai žinome, kad dabar birželis — mėnuo, kada naktys Lietuvoje trumpiausios. Vis dėlto labai daug duotume, kad tik dienos aušra nugalėtų naktį, tą baisių darbų kaltininkę.

Naktis praeina mūsų nepalietusi. Girdime, kaip visose pusėse ūžia sunkvežimiai, žmonės neša nelaimės. Dieną kiek miegame, bet miegas baisiai neramus. Pavakariais vėl išgaudina atbėgęs darbininkas. Jis praneša, kad už gero pusmylio nuo ūkio sustojo sunkvežimis ir per laukus ateina du žmonės. Visi puolėme slėptis. Pamatau, kad ateina agr. B., Simanėliškų valstybiniame ūkyje einas administratoriaus pareigas. Nenorėdamas sunkvežimio pasirodymu mūsų gąsdinti, ji paliko laukuose.

Jis pasakoja daug naujų sovietinio gyvenimo smulkmenų. Jis nebegalės ilgiau dirbti tokiam jovalė ir tvirtai nutaręs darbą mesti ir dar šiandien pat išvažiuoti Kaunan. Jo atvažiavimo svarbiausioji

priežastis ir esanti painformuoti, kur jį bus galima rasti, jei būtų reikalingas. Atsisveikiname.

Praeina dvi neramios dienos. Mūsų ūkyje slapstosi dar vienas kaimynas, bijodamas savo namų. Jo ūkis pačiame pasienio įtvirtinimų rajone. Ten dabar pasidarę baisiau, negu pragare vaizduojama.

— Ar išlaikysime, kol įvyks kokia permaina? — mane klausia.

— Išlaikyti reikia! — atsakau ir pats žinau, kaip sunku tai padaryti.

Visi gailašikiai tos permainos laukia ir belaukdami baigiamie prarasti tikėjimą. Mes nieko per dienas neveikiame, tik dairomės į visas puses, kad kas iš užpakalio neužmautų kilpos.

Praeina dar dvi dienos. Padėties įtempimas kiek atslūgsta. Mažiau tepasitaiko ir naujų suėmimų.

Pietų metu, kai sėdam prie stalo, stauga pro langą pamatome lengvą mašiną ir iš jos išlipančius tris pasienio policijos karininkus. Per mūsų kūnus nueina pavojaus šurpuliai. Mes stumiam kėdes ir sprunkam į kitą kambarį, iš kurio jau yra galimybė pasileisti į laukus. Tik vienas uošvis turi likti ir pasitikti policininkus.

Sekame atvykusius didžiausiu atidumu. Gerai girdime, kaip jie sakosi norį išgerti vandens ir pasiteirauti paskutiniųjų radijo žinių.

— Juk jūs turite radijo ir klausote iš užsienio? — patys klausia ir patys pavirtina.

Uošvis įveda į kambarį, kur sudėtos mano knygos. Juos palieka, o pats išeina atnešti vandens. Uošviui išeinant, vienas jų paprašo dar ir vaisių sunkos.

Pasilenkiu ir prė durų plyšį seku. Jie kažin ką tarpusavyje šnabzdasi, žiūri į žemėlapi ir po to, kaip niekur nieko, visi sėda už stalo. Jiems atneša vandens ir sunkos. Jie geria ir klausinėja apie radijo pranešimus. Uošvis aiškina tokias žinias, kurios turėtų būti ir sovietų laikraščiuose. Aš pradėtu nesuprasti, ko gi jie ištikrųjų nori. Pagaliau vienas iš jų paklausia:

— O kur daugiau šeimos narių?

— Išvažiavę į Vilkaviškį — atsako.

— Aha, — vienas jų pasako ir pasiima kepurę.

— Na, gerai! — pridėda antras ir pagarina draugus važiuoti.

Mes jaudinamės laikydami kišenėse sugniaužtus ginklus ir beveik netikim, kad viskas taip gerai baigsis. Kai mašina išvažiuoja iš kiemo, mes atsidūstam.

Tą pačią dieną gaunu laišką iš tėviškės. Praneša, kad suimtas ir išvežtas mano brolis. Gautas laiškas ir iš Kauno su pranešimu, kad iš kalėjimo išvežta į Rusiją daug politinių kalinių. Tai vėl skaudžiai geliančios žinios toje didelių skausmų grandinėje.

Naktys vėl eina beveik be miego, nes reikia budėti. Ir dienomis jau nuolat sekame įtarinius reiškinus. Kareiviai nuolat mane vruoja. Dideliame aukštyje skraidu lektuvai ir baltais dūmais danguje rašo mums nesuprantamus ženklus.

KUR GAUTI LIETUVIŠKŲ KNYGŲ?

Visame pasaulyje išleidžiamų lietuviškų knygų platinimu rūpinasi neseniai įsteigtas Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje. Leidinių sąrašai siunčiami nemokamai. Rašykite atviruką, kuris tekainuoja 1 centą, šiuo adresu:

G a b i j a,
412 Bedford Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

MŪSŲ KALBA

Redaguoja
Pranas Skardžius

6. Karas, strytkaris, gatvėkaris ar automobilis (-ius), tramvajus?

Senesnių Amerikos lietuvių kalba yra tuo ypatinga, kad joje yra vartojama apšiai angliškų žodžių. Pirmiausia kalbėdamas išgirsi šur (sure), sy (see), uel (well) ir kt. Toliau eina daugybė specialesnių ir retesnių, o dažnai net ir visai paprastų angliškų skolinių, pvz.: klynti (clean), laikinti (like), pančiuoti (punch), draivinti (drive), rūmas "kambarys" (room), porčius (porch), formis (furnace), taigi ir karas (car), strytkaris (streetcar) ir kt. Šitos rūšies skoliniai yra dažniau vartojami senesnių amerikiečių lietuvių kalboje ir lietuvių visai nepažįstami. Būdami visiškai svetimi dariniai, jie netinka ir mūsų bendrinei kal-

bai, t. y. visiems lietuviams vartoti: viena, daugelio šitų angliškų žodžių vietoje mes iš senovės turime gražių savo patįstamų ir suprantamų (pvz. valyti, patikti, keliauti, vykti, kambarys, krosnis ir kt.); antra, atsikratę nuo daugybės slavų, vokiškų nereikalingų skolinių, mes negalime jų vietoje bendrinei kalbai teikti atitinkamų angliškų skolinių, nes lietuvių bendrinė kalba turi kiek galint pasilikti nesudaryta, taisyklą ir lietuvišką.

Taigi šiais sumetimais ir karo vietoje geriau vartoti graikiškai lotyniškos kilmės svetimybę automobilis (-lius), kurių mūsų kalboje jau visuotiniai yra įsigalėjęs ir kurį iš dalies sutinkame net amerikiečių angliškų kalboje (automobile) ir kitose žymiausiose pasaulio kalbose.

O nevertodami karo, negalime vartoti ir strytkario arba versinio gatvėkario: jo vietoje žymiai geriau tinka tramvajus, kuris daugelio lietuvių jau plačiai pažįstamas ir sutinkamas kitose kalbose. Anglų tramway yra mūsų kalbon patekęs ne tiesiogiai, bet per kitas kalbas, plg. prc. tramway (tariama: tramuae), rusų tramvaj ir kt. Bet tai neturi didelės reikšmės: mes netiesiogiai iš anglų albos turime ir daugiau žodžių: pvz. anglų bluff mes tariame ne blafas, bet blefas ir tt.

ATITAIŠYMAS

Pradžioje Nr. MŪSŲ KALBOS skyriaus paskutinėje pastraipoje gražius, tekste turėtų būti: "... Varšuva, Krokuvė, Lvo-vas, Lodzė; Berlynas, Miunchenas, Tiubingenas (arba Muenchenas) ..."

A. Bimbos „laimėjimai“ Clevelande

Chicago "Vilnis" visą savaitę ten viešėjusiam ir Clevelande išvykstančiam A. Bimbai palinkėjo gero pasisekimo...

Clevelande pereiną sekmdienį kovo 19 dieną, buvo rengiami "kolpietūs", tai yra, kolektyviniai pietūs, kurių metu turėjo kalbėti A. Bimba. Rengė juos vietinis "Literatūros Draugijos" skyrius. Tos draugijos centro pirmininkas yra tas pats A. Bimba.

Ką bendra su literatūra turi ta draugija, nežinoma. Bet jau vien tai, kad A. Bimba yra jos pirmininkas, liudija, jog tai yra komunistinio "fronto" organizacija. Pagaliau ir be to tas yra žinoma visiems, išskyrus gal tik žymią dalį tos organizacijos narių, kurie tebetiki, kad čia tikrai literatūros draugija.

Dėl tos "literatūrinės" draugijos čia, žinoma, niekas nesijaudina. "Atleisk jiems, Viešpatie, nes nežino, ką daro"... tai viskas, ką apie šią draugiją galima pasakyti.

Clevelandiečiai dar neužmiršo to 1,000 dolerių, kurį jis čia prieš keletą metų surinko, ką tik iš Lietuvos ir Maskvos grįžęs, neva "Lietuvai atstatyti". Niekas negirdėjo, kaip tais doleriais buvo "atstatoma Lietuva", bet dabar patiria, kaip ji "atstatyta", kada pasipylė iš Lietuvos laišakai ir telegramos su prašymais gelbėti gyvybes, siųsti streptomiciną, tai yra, vaistą nuo džiūvos. Gerai "atstatyta" ta Lietuva, kad stipriausi vyrai jau tapo džiūvos pakirsti...

Neužmiršo clevelandiečiai taip pat ir A. Bimbos prisipažinimo, kai kuriems savo seniams pažįstamiems iš studijų laikų, kada jis aiškiai pasisakė, kodėl jis dirba šitą savo darbą. Tada atvirai prisipažino, esą ką gi kita jis turėtų daryti — nebent į fabriką eiti...

Kai žmogus dėl savo silpnumo kartą, kitą veidmainiškai pasielgia, kiti ta po kiek laiko užmiršta. Bet kai savo veidmainybėje yra užkietėjęs ir iš to sau daro gerą pragyvenimą, kad nereiktų "į fabriką eiti", tai to niekas neužmiršta...

Todėl Clevelando lietuvių visuomenė ryžosi dabar A. Bimbą atitinkamai sutikti. Ne tuos, kurie čia jam priėmimą rengė, bet

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ patogiausia užsisakyti, siunčiant \$2.50 šiuo adresu:

Mr. J. Audėnas
14 Townsend Street

Žinoma, tas apšaudymas visai neįėjo į demonstrantų programą, ypač, kiek jis buvo nukreiptas į vietinius "kolpietų" dalyvius. Bandžiusiems tą apšaudymą sudrausti buvo atsakyta: "Jeigu jie užstoja už tuos, kurie žmonių kraują lieja, tai nėra ko gailėtis bent kiaušinių palietimui!" O vis dėlto šiuos "ginklus" iš tokio pobūdžio demonstracijų reiktų griežtai išbraukti. Kiekvienas pataikytas tik dar labiau gali pasijusti, nors kiek ir juokingu, bet vis dėlto "herojum-kankiniu". Sako "jie neįsiskaito su jokiais priemonėmis, tai kam su jais skaitytis!" Taip tai taip, bet reikia atminti, kad kiaušiniams pasiekiami ne tie, iš kurių visa blogybė pareina, bet tik tie suklaidinti žmonės, kurių daugumas tik per nesupratimą šliejasi prie to fronto. Ne apie kiekvieną iš jų galima pasakyti, kad "nesiskaito su priemonėmis", ir įsiskaito vimo metu metamas kiaušinis nėra tinkamas teisėjas...

Apie 15 minučių po trijų pa-

sirodo ir pats A. Bimba. Jei jis būtų ramiai praėjęs pro demonstracijos tvarkytojų veteranų padarytą taką, viskas būtų pasibaigę daug ramiau ir paprasčiau.

Be to jis iš karto paleido į darbą alkūnes, verždamasis pro demonstrantų užstotą vietą ir išmetindamas demonstrantams, girdi, "ko jūs čia atvažiuote, važiuokit pas Hitlerį!"

Matomai jam vaidenasi tik naujakuriai. Tuo tarpu jis pataikė ne visai vietoj. Vienas-kitas atsiliepė: "Aš anksčiau užtave atvažiuavau", arba "Aš čia ir gimęs, o tu ko atvažiuai, jei tau čia taip negerai!", "Važiuk pas Staliną!" ir t.t.

A. Bimbai tebetėjant barnius, demonstrantai tuojau prinesė Stalino paveikslą ir, kai tik tas pakartojė pasiūlymą važiuoti pas Hitlerį, atkiro jam pasiūlymą...

Nuo Lietuvių Salės prie Slovėnų Salės, į St. Clair gatvę, nukeliavo apie pustrėčio ar trys šimtai demonstrantų ir sustojo prie salės durų. Susirinko nemaža policijos, laikraščių atstovų, fotografų, kurie ypač stengėsi fotografuoti į salę einančius, kaip jie sakė, "albumui" papildyti.

Demonstruojančių grupę sudarė kelios dešimtys uniformuotų Amerikos karo veteranų, gana daug naujųjų ir senųjų clevelandiečių. Šie pastarieji daugelį naujakurių nustebino ypatingu aktyvumu... Keletas pasirodė "apsiginklavę"... kiaušiniams ir pradėjo "apsaudymą", pasižymėdami nepaprastu taiklumu...

Žinoma, tas apšaudymas visai neįėjo į demonstrantų programą, ypač, kiek jis buvo nukreiptas į vietinius "kolpietų" dalyvius. Bandžiusiems tą apšaudymą sudrausti buvo atsakyta: "Jeigu jie užstoja už tuos, kurie žmonių kraują lieja, tai nėra ko gailėtis bent kiaušinių palietimui!" O vis dėlto šiuos "ginklus" iš tokio pobūdžio demonstracijų reiktų griežtai išbraukti. Kiekvienas pataikytas tik dar labiau gali pasijusti, nors kiek ir juokingu, bet vis dėlto "herojum-kankiniu". Sako "jie neįsiskaito su jokiais priemonėmis, tai kam su jais skaitytis!" Taip tai taip, bet reikia atminti, kad kiaušiniams pasiekiami ne tie, iš kurių visa blogybė pareina, bet tik tie suklaidinti žmonės, kurių daugumas tik per nesupratimą šliejasi prie to fronto. Ne apie kiekvieną iš jų galima pasakyti, kad "nesiskaito su priemonėmis", ir įsiskaito vimo metu metamas kiaušinis nėra tinkamas teisėjas...

Tada jis, viena ranka graibdamas kišenę, pradėjo šaukti: "Kur tas drąsuolis, kur tas bailyš!" ir išsitraukė iš kišenės... lenktinį peiliuką. Viena moteris sušuko "Peilį turi, kvieskit policiją!" ir iš toliau buvusių nubėgo pašaukti policininko.

Bet tas peilis buvo labai menkas. A. Bimba greit jį vėl įsikišo į kišenę, o kai atėjo policininkas, tai jis ir to paties lenktinio peiliuko išsigynė, tvirtindamas, kad jokio peilio neturįs... Tačiau policininkas jį privertė tą peiliuką iš kišenės išimti ir jį paėmė. Pagautas dėl to, ko menko meluojant, A. Bimba bandė įtikinti policininką, kad tas asmuo, kuris atvedė policininką, turįs būti pasodintas į kalėjimą. Bet policininkas patarė jam nusiraminti ir eiti į salę. Visa tai įvyko daug greičiau, negu galima spėti papasakoti.

Vienas iš organizatorių pakvietė minią į salę. Kadangi "kolpietūs" iš anksto buvo dalinami vieši kvietimai ir daugelis juos turėjo, tai policija nesipriešino, kad demonstrantai eitų į vidų, nors apsaugos tikslu keli policininkai įėjo pirmieji.

Vidutinę salę pilna prigūžėjo demonstrantų. Tuoj buvo užimtas mikrofonas ir pasakyta trumpa protesto kalba lietuviškai ir angliškai, priimta rezoliucija, po to demonstrantai pagiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir išsiskirstė.

Besiskirstant, vietinis "progresyvių" vadas J. Žebrys bandė bent pats parodyti, kaip reikėjo A. Bimbai elgtis: jis labai ramiai kvietė visus susirinkusius pasilikti ir pasivaikinti. Vienas dar paleido porą iš "kovos lauko" likusių kiaušinių, kurie pralėkė gana arti, bet nepataikė. J. Žebrys tačiau išlaikė šaltą kraują ir visai nereagavo. Daugumas apgalvestavo tą jau pagyvenusių žmonių "kiaušininį" įsiskaitymą.

Keletas demonstrantų bandė pasilikti "pobūvyje", bet rengėjos pradėjo sėvečius "filtruoti", koliais "grinoriais" ir pan. ir "nepatikimieji" turėjo salę apileisti.

Kai demonstrantai išsiskirstė, sako, prasidėjusi vakarienė (vietoje pietų), kurioje dalyvavę arti 30 asmenų. Stalai buvo paruošti maždaug 170 asmenų. O į vakarų numatytus šokus niekas nebesusirinko.

A. Bimba ir dar tūlas "progresyvių" amerikietis kalbėtojas aiškino, kad tą demonstraciją surengė "fašistiškai galvoję pabėgėliai, Lietuvos didžiųjų aristokratų (!) agentai". Kad tas "progresyvių" taip kalba — nenuostabu, nes jis nežino apie ką kalba. Bet A. Bimba žino, kas protestuoja ir kodėl. Jai jam sąžinė leidžia tą kartoti, tai tas rodo, kad jam jau tinka ir tas "argumentas", kurį jis gavo prieš įeidamas į salę...

NEAIŠKUMAI DEL BELGŲ KARALIAUS

Belgijos vyriausybė, kuri norėjo sušaukti abejus parlamentu rūmus priimti nutarimui, kad karalius grįžtų, sugriuvo. Liberalai atsakė remti karalių, kadangi visuotiniame balsavime už jį pasisakė tik Flandrijos gyventojų dauguma, bet ne Valonijos ir ne Bruselio.

Dabar ieškoma kompromiso. Karaliaus šalininkai siūlo kviesdami karalių grįžti, bet susitarti su juo, kad jis grįžęs netrukus užleistų sostą savo devyniolikmečiui sūnui.

Galimas dalykas, kad bus pakeičti nauji rinkimai, bandant susilaukti parlamento aiškesnės daugumos į vieną ar į kitą pusę. Tų būdų būtų daug mažiau, jei karalius, dėl kurio tiek ginčų, jau dabar atsakytų nuo sosto.

MASKVA DERASI SU FRANCO

Maskva, visą pasaulį plūsdama fašistais, tyloomis veda derybas su Franco, norėdama paroduoti Ispanijai savo žibalo.

NAUJA SUOMIJOS VYRIAUSYBĖ

Suomijoje po rinkimų sudaryta nauja vyriausybė. Vyriausybėje nėra ne tik nė vieno komunisto, bet joje nedalyvauja ir socialistai. Ją sudarė agrarų, švedų ir liberalų koalicija. Ministras pirmininkas — agrarų vadas ir ligšiolinis parlamento pirmininkas dr. Urho Kekkonen.

KRINTA SOVETIŠKA MARKĖ

Rytų Vokietijoje pasigirdo žinią apie naują pinigų reformą. Dėl to, ar bendrai dėl bolševikiškos ūkio suirutės, sovietų palikimo Rytų Vokietijos markė vis daugiau nustoja savo vertės. Palyginus su Vakarų Vokietijos markė, už vieną vakarietišką markę duoda jau devynias sovietiškas.

VĖL BYLA PRAHOJE

Prahoje vėl suimta keturiolika asmenų, jų tarpe keli katalikų kunigai, kuriems keliama byla už "sąmokslą" nuversti valdžią ir šnipinėjimą Amerikos, Prancūzijos ir... Vatikano naudai.

Ačiū Rėmėjams!

Prenumeratos pratęsimu prašome DIRVOS spausdinimo priemonės pagerinti auokojo šie skaitytojai:

Zuris F. J., Lakewood, O. - \$4.00
Kušlis J., Bethlehem, Conn. - 2.00
Barauskas M., Detroit, M. - 1.00
Dylis M., Utica, N.Y. - 1.00
Griauzdė A., Nashua, N.H. - 0.50

GRAND OPENING

Russo Furniture Co.

We Carry a Complete Line of The Finest Furniture at The Lowest Prices

We Have a Beautiful Department of TELEVISION SETS

* FREE HOME TRIAL • LIBERAL TERMS *

RUSSO FURNITURE CO.,
11701 Kinsman Rd. SK 1 - 6737
Open Evenings Til 9:00 PM

Apie gyventojų surašymą

PREKYBOS DEPARTAMENTO CENTRALINIO STATISTIKOS BIURO PRANEŠIMAI

Jungtinių Valstybių Centralinis Statistikos Biuras, pradėdamas 1950 m. balandžio 1 d., vykdys gyventojų, žemės ūkių ir butų surašymą. Per balandžio mėnesį 140,000 vyrų bei moterų atsilankys į 45,000,000 Amerikos butų apklausinėti juose gyvenančias šeimas. Nuo jų atsakymų priklausys vienas dalykas, tai skaičius atstovų, kuriuos kiekviena valstija (state) turės Jungtinių Valstybių Kongrese.

Surašymo duomenis yra svarbūs žmonėms, vyriausybei ir kiekvienam, kas naudoja tokių dalykų skaičius. Surašinėtojas teikiama atsakymai yra konfidencialūs pobūdžio. Surašinėtojai įstatymas draudžia bent kam atidengti duomenis. Centralinis Statistikos Biuras skelbia tiksliai anoniminę lentelę.

Klausimai, kurių bus klausiamas gyventojų surašyme, yra: šeimos galvai —

Ar šis namas yra ūkyje?
Jei ne, ar šis namas yra ant trijų ar daugiau akrų žemės?

Visiems asmenims —

Kuris vardas ir kuri pavardė šios šeimos galvos?

Kurie vardai ir kurios pavardės visų kitų čia gyvenančių asmenų?

(Pasakyk giminytę, rasę ir lytį šių asmenų.)

Kurio amžiaus jis buvo paskutinį gimtadienį?

Ar jis dabar vedęs, našlaujas, divorsavęs, persikyręs ar niekad nevedęs-netekęjusi?

Kurioje valstybėje (ar svetimame krašte) jis gimęs?

Ar jis natūralizuotas? (Jei svetur gimęs)

Asmenims 14-ikos metų ir vyresniems —

Ką šis asmuo daugiausia veikė praėjusią savaitę: dirbo, šeiminkavo ar ką kita darė?

Ar šis asmuo iš viso ką nors dirbo praėjusią savaitę, neskaitytą darbo apie namus?

Ar šis asmuo ieškojo darbo?

Nors ir nedirbo praėjusią savaitę, ar jis turi darbą ar užsiėmimą?

Kiek valandų jis praėjusią savaitę dirbo?

Kurios rūšies darbą jis dirbo?

Kurios rūšies prekybos ar pramonės įmonėje jis dirbo?

(Nurodyk, ar jis dirbo privačiam darbdaviui, vyriausybei, savo įmonėje ar be užmokesčio šeimos ūkyje arba įmonėje.)

Asmenims visokio amžiaus (kas 5-tas asmuo) —

Ar jis gyvena šiame pačiame name prieš vienerius metus?

Ar jis gyvena ūkyje prieš vienerius metus?

Ar jis gyvena šiame pačiame apskrityje prieš vienerius metus?

Jei ne, kuriame apskrityje ir valstybėje jis gyvena prieš vienerius metus?

Kuriame krašte jo tėvas ir motina gimę?

Kuris mokyklos aukščiausias skyrius, kurį jis lankė?

Ar jis tą skyrių baigė?

Ar jis bent kada lankė mokyklą nuo vasario 1 d.?

ATITAIŠYMAS

J. Paplėno str. "Amerika nori, kad mes pasidalintume savo kultūra su amerikiečiais" yra dvi taisytnos klaidos:

1) pirmoje skiltyje pirmoji antraštelė turi būti ne "Jūsų tauta — jūsų galvose ir širdyse", bet "Jūsų turtas — jūsų galvose ir širdyse".
2) trečioje skiltyje 7-8 eilučių turi būti ne "O visas šis "mėšlas"... bet "O visas šis "moksas"..."

Kiekvienam 5-tam asmeniui 14-ikos metų ir vyresniam —

(Jei ieškoma darbo), kiek sa-vaicų jis darbo ieškojo?

Praėjusiais metais kiek sa-vaicų šis asmuo dirbo, neskaitytą darbo apie namus?

Praėjusiais metais kiek pinigų jis uždirbo, dirbdamas už užmokestį ar algą?

Praėjusiais metais kiek jis pinigų uždirbo, dirbdamas savo įmonėje, profesijos praktika ar ūkyje?

Praėjusiais metais kiek pinigų jis gavo iš palūkanų, dividendų, veterano pašalpy, pensijų, nuomų ar kitokių šaltinių (neskaitant uždarbio)?

(Jei minėtasis asmuo yra šeimos galva, sekantieji klausimai taip pat bus klausiami).

Praėjusiais metais kiek pinigų jo giminės šioje šeimoje uždirbo, dirbdami už užmokestį ar algą?

Praėjusiais metais kiek pinigų jo giminės šioje šeimoje uždirbo savoje įmonėje, profesijos praktika ar ūkyje?

Praėjusiais metais kiek pinigų jo giminės šioje šeimoje gavo iš palūkanų, dividendų, veterano pašalpy, pensijų, nuomų ar kitokių šaltinių (neskaitant uždarbio)?

(Jei vyras), ar jis kada tarnavo J.V. ginkluotose pajėgose Antrajame pasauliniame kare, Pirmajame pasauliniame kare ar bet kuriuo kitu metu, įskaitant dabartinę tarnybą?

Vienam iš 30-ties asmenų —

Jei asmuo praėjusiais metais nedirbo, kurios rūšies buvo jo paskutinis turėtas darbas?

Kurios rūšies įmonėje ar pramonėje jis dirbo?

(Nurodyk, ar jis dirbo privačiam darbdaviui, vyriausybei, savo nuosavoj įmonėje ar be atlyginimo šeimos ūkyje arba įmonėje.)

(Jei kada nors vedęs), ar šis asmuo vedęs daugiau, negu vieną kartą?

Jei vedęs, kiek metų, kaip šis asmuo (paskutinį kartą) vedęs?

Jei našlauja, kiek metų, kaip šis asmuo našlauja?

Jei divorsavęs, kiek metų, kaip šis asmuo divorsavęs?

Jei persikyręs, kiek metų, kaip šis asmuo persikyręs nuo savo žmonos ar vyro?

(Jei moteris ir kada nors tekėjusi, našlauja, divorsavusi ar persikyrusi), kiek vaikų ji yra pagimdžiusi, neskaitant gimusių negyvais?

Papildomai prie šių klausimų apie gyventojus, surašinėtojas klaus tam tikrų duomenų apie gyvenamą butą, ūkį ir irrigaciją, kai tokie klausimai bus pri-taikintini.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Neseniai iš spaudos išėjo šios knygos:

B. Brazdžionis
Per pasaulį keliauja žmogus
Kaina \$2.00

Vincas Krėvė
Dangaus ir žemės sūnūs
Kaina \$2.50

Dr. J. Balyš
Istoriniai padavimai
Kaina \$1.25

J. Nevardauskas
Užrūstinti Dievai
Kaina \$1.00

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

GABIJA
412 Bedford Ave,
Brooklyn 11, N. Y.

Pirmą kartą matau AMERIKĄ

Kelionė į Detroitą

Jau ketvirtas mėnu gyvenu Amerikoje, bet, prisipažinsiu, Amerikos beveik nemačiau. Mūsų laivas New Yorko uostan įplaukė naktį. Tik kaip per rūką matėme Laisvės stovylą ir didžiulius dangoraižius. Jie man priminė didelius medžius, išaugusius lygumos pievose, ar Lietuvos miestelių aukštąbokštes bažnyčias.

New Yorko uoste mus pasitiko eilė gerų draugų su Prane Lapiene priešaky, kalbino, vaišino, pasakojo apie Ameriką, bet Amerikos parodyti nebuvo kada. Visokie reikalai-reikaliukai uoste pralaukė iki vakaro, o pasikiau į traukinį ir į Clevelandą.

Clevelandą pasiekėm rytui auštant, todėl nieko neišėjo iš mano noro nors pro traukinio langą pamatyti, kaip ta Amerika atrodo. Mačiau tik įvairiaspalves šviesas, prabėgančias geležinkelio stotis ir juodą naktį...

Clevelandas, kaip patys clevelandiečiai sako, tai tik maža Amerikos dalelė. Todėl suprantamas mano, seno keliauninko, noras pamatyti Ameriką ir ją vertinti taip, kaip ji atrodo, o ne būtinai taip, kaip ją įsimeilėję amerikiečiai piešia. Tad džiaugiamas, kai

į Detroitą, Amerikos automobilių centrą,

sutiko mane pavėžyti geru automobiliu DIRVOS bičiuliai Salaševičiai. Sėsdamas pagalvoju, kad Amerikos automobilių sosti-

nė, ją tokia (Detroito pagamin-ta) mašina pasiekus, nesu-pyks...

Rijau vaizdus, kaip alkanas duona. Ir man Amerika pasirodė naujakuriška, savo miestelius ir kaimus pasistatiusi paskubomis, neprisiriusi prie gyvenamo kampo, bet nuolat ieškanti geresnių ir patogesnių sąlygų pralobti. Aš mačiau beveik dvidešimtą dalį namų ir ūkių parduodamų, nemačiau medžiagų apsidintų sodybų, nedaug mačiau tokių pastatų, kurie galėtų prastovėti šimtmečius, susidaryti savaistorijai ir keliauninkų vertinamą praeities patrauklumą.

Mačiau virtines prabangiau ir kukliau sustatytų dviauksčių ir vienaauksčių "barakų", išdažytų rėkiančiomis spalvomis, neturinčių jokio stiliaus, pastatytų greit, bet, palyginti, nepigiai.

Ir aš manau, kad, jei po metų man tuo pačiu keliu teks keliauti į Detroitą, daugelis tų pastatų turės jau kitus gyventojus, nes senieji savininkai bus numatę ar suradę ką nors geresnio, pelningesnio.

Detroitas, kaip ir Clevelandas, kaip ir New Yorkas, tik pačiame miesto centre miestieškas, daugiaaukštis. O toliau, — toliau tokie patys vienaauksčiai ir dviauksčiai, daugiausia mediniai namukai, ties kiekvienu namuku vienas ar du automobiliai.

Detroitas, su gausiais priemiesčiais, dabar turis apie 2,5

milijono gyventojų. Detroito pasididžiavimas —

mes automobilių pramonės centras!

Gausu įvairių firmų fabriku, didžiuliai laukai nustatyti naujausių ir patogiausių modelių automobiliams.

Bet greta naujausių modelių matalai ir prieškarinius veteranus, su aplaužytomis sparnais ir šonais. Aš manau, kad jie sustatyti greta tik tam, kad naujieji dar pukesni atrodytų... Vieni blizga ir pasididžiavimą kelia, o kiti primena vargą. O kuris amerikiečių nenori būti turtingas, išsidūsus?

Detroitiečiai pasakoja, kad jų automobilių pramonėje dirba apie 400,000 darbininkų. Tai savotiškas rekordas, pralenkias viso pasaulio miestus. Ir lietuvių dauguma, kurie gyvena Detroito ar apylinkėse, taip pat įsijungę į šiuos darbus ir jais nesiskundžia.

Lietuvių Detroito gyvena apie 17,000.

Čia jie susiorganizavę į daugybę organizacijų, turi tris lietuviškas parapijas, bet jau ne visos jos lietuviams vienodai mielos. Detroitiečiai, o ypač naujakuriai, daugiausia renkasi į šv. Antano parapiją, kuriai vadovauja šviesus patriotas kunigas I. Boreišis.

Lietuviai nusiskundžia, kad nemaža jų dalis, suklaidinti Bimbos, Mizaros ir Andriolio, nuėjo garbinti maskolio. Bet jau matosi ir šviesesnių prosvaitėsi, kada vienas kitas suklaidintas grįžta atgal. Dieve duok, kad tokių daugiau ir daugiau atsirastų, kad patys lietuvių išgytų nuo svetimų piktšakių ir nebūtų išdavikais savo senosios tėvynės Lietuvos.

Detroito mes sustojome Dr. Sims namuose.

Čia judėjimas nemažas. Čia sudaręs jaunos tautinės minties centras, čia vyksta įvairūs pasitarimai, čia planuojami nauji parengimai, aptariamai įvykė, ir iš čia daugiausiai žinių apie Detroito lietuvių gyvenimą patenka DIRVAI. Marija Sims čia užsukusi labai didelį veiklos barą. Dabar jai patalkininkauja jau ir naujakurių eilė.

Detroito būdamas turėjau tikslą pamatyti visus

aktyviusius veikėjus,

bet pasirodė, kad dviejų dienų tokiam tikslui permaža. Bet džiaugiuos, kad galėjau aplankyti a.a. J. Smailio, Lietuvai Vaduoti Sąjungos garbės pirmininko, kapą, susipažinti su Smailių šeima, kuri visad Lietuvai mokojo dirbti, aplankyti dr. Gurskaitę, Gilvydžius, Tomą Dambrauską, J. Kripą, Tomošiūną, Rinkūną ir filmos radojo metu pamatyti tiek daug mielių naujakurių.

Mane kiek nustebino dr. Gurskaitės, Amerikoje gimusios ir mokslus išėjusios, šaunios lietuvaits veikla. Ji drauge su T. Dambrausku yra tie didieji "kaltininkai", kad į Michigan valstybę atkeliavo apie 1,000 naujakurių ir čia įsikūrė.

Visi gerai žinome, ką reiškia atvežti tokį skaičių naujų atelių ir jiems surasti darbą, pastogę. Kiek reikia energijos, pasišventimo! Dr. Gurskaitė, kuri ne dėl vieno jau turėjo ir nemažai vargo, drąsiai tvirtina, kad ji iki galo tas pareigas tesės. Tai retas ir brangintinas pavvyzdys, kaip reikia padėti savo tautiečiams. Detroito buvo labai gražiai suderinta naujųjų ir senųjų talka. T. Dambrauskas neseniai pats atvykęs, o dr. Gurskaitė čia gimusi. Vieno iniciaty-

va, o kito praktiškasis įgyvendinimas, — ir rezultatai džiuginanti.

Buvodamas Detroito norėjau patirti,

kuo daugiausiai verčiasi senieji lietuvių ir kaip sekasi įsikurti naujakuriams.

Man aiškino, kad Detroito senųjų lietuvių, išėjusių aukštųjų mokslus, nedaug tėra. Ant pirštų suskaičiuojami gydytojai, vaistininkai, mokytojai... Daugiausiai lietuvių paprasti darbininkai, kelios dešimtys turi salūnų, keli kepyklas, tik vienas kitas įkopen į fabrikantų luomą.

Naujakuriai daugiausia paprasti darbininkai, bet jau eilė pakėlė sparnus pradėti ką nors savarankiškai, rimtai. Ir reikia manyti, kad pasiseks.

Blogiausiai sekasi gausioms šeimoms, su daugeliu vaikų. Bu-ty surasti Detroito kur kas sunkiau, negu Clevelande. Bet pasitaiko ir malonių nuotykių. Vieną tokių man papasakojo A. Galvydis, buvęs Lietuvos seimo vicepirmininkas.

Atvažiavęs į Detroitą daug vargo turėjo su butu, nes šeima susideda iš aštuonių asmenų. Esą, butą surandi, pasisakai, jog turi šešis vaikus, susiima už galvos ir atsako. Jam nieko kito neliuk, kaip tik... vaikų skaičių mažinti: vienoje vietoje sumažinęs iki dviejų ir tai atsakė. Pagaliau nutarė vaikų visai neminėti. Radęs patogų butą, sutarė, užmokėjo pinigus, bet vis buvo įsitikinęs, kad kai ateis su visais vaikais, — išvairs. Todėl kraustėsi rimtai bijodamas. Bet kai šeiminkė, pamąčiusi šeimą, paklausė, ar tai vis jo vaikai ir jis prisipažinęs, šeiminkė ne tik nesu-pyko, bet pagyrė ir pasidžiaugė, sakydama: "Ir aš tiek pat vaikų turiu!"

Pasirodo, ir Amerikoje yra tokių atsitikimų. Ta geroji šeiminkė kaip tik yra lietuvis. Grįžome įvairių įspūdžių vežini. Buvo verta ir naudinga pamatyti naują lietuvių koloniją, kur įsijungusios naujos jėgos neša gerus vaisius. Dabar, pirmųjų įspūdžių pagautas, galvoju, ką nauja patirsiu Bostone ir Amsterdamo, kur keliausiu ateinančio mėnesio viduryje.

MIPIMAI

VILKAUSKAS Juozas, 67 mt., mirė gruodžio 20 d. Royal Oak, Mich., iš Utenos p. Garnelių km.

MOCKAITIENĖ Vincenta (Jobauskaitė), pusamžė, mirė gruodžio 22 d., Gary, Ind., iš Tauragės ap., Eržvilko par., Lenkių km. Amerikje išgyveno 43 metus.

KOLYČIUS Juozapas, pusamžis, mirė gruodžio 23 d. Chicago, Ill., iš Tauragės a., šilalės p. Amerikoje išgyveno 45 met. UNITIS Josephine (Padvalikė), pusamžė, mirė gruodžio 25 d. Chicago, Ill., iš Panavėžio ap. Maldacauskių km. Amerikoje išgyveno 36 metus.

BALTRUŠAITIS Vincas, 57 m., mirė lapkričio 23 d. Brooklyn, N.Y.

PUSININKIENĖ Petronėlė, 47 metų, mirė lapkričio 23 dn. Woodhaven, N.Y.

LUCIUNAS Boleslovas, 66 m., mirė lapkričio 27 d. Brooklyn, N.Y.

ČEKAITIS Juozas, 56 m., mirė lapkričio 21 d. Philadelphia, Pa.

URBA Stanislovas, 60 metų, kilęs iš Krakų par., Linčių km., mirė rugsėjo 4 d. Easton, Pa. Amerikoje išgyveno 35 metus. SIRGEDAS Vladas, 49 m., mirė lapkričio 29 d. Brooklyn, N.Y.

BURIENĖ Zuzana (Tarvidaitė), 53 metų, mirė lapkričio 8 d. Easton, Pa., kilusi iš Kulų par. Amerikoje išgyveno 36 metus.

BRAZAUSKAS Jeronimas, 60 m., iš Kauno gub., mirė lapkričio 25 d. Pittsburgh, Pa.

PAIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Bručas Juozas, iš Linonių km., Piniavos vl., Panevėžio ap. Cicėnas Kristupas

Drabišauskas Justinas, iš Girpetrių km., Pušaloto vl., Panevėžio ap.

Jakutis Feliksas ir Juozas ir jų sesuo Jakutytė Julijona, iš Zalvos km., Šešuolių vl.

Jonikas Antanas su šeima, iš Pajūrio miestelio, šilalės vl., Tauragės ap.

Jonutis, brolis Rapolo Jonučio, kilęs iš Žemaitijos.

Jukonis Kostas, iš Užubalių km., Pabiržės vl., Biržų ap.

Kazlauskas Antanas, sūnus Julijono, iš Adolfavos km., Raseinių ap.

Lukoševičius Konstaninas.

Masiotienė Marė ir trys sūnūs, vienas vardu Petras.

Melnikonis Jonas, iš Užubalių km., Pabiržės vl., Biržų ap.

Mincienė (Mincė) Lionė, našlė Mykolo.

Mincytė Siorlė

Panavas Aleksas

Periokas Simonas, iš Valtūnų km., Žemaitkiemio vl., Ukmergės ap.

Pinas Petras, iš Užubalių km., Pabiržės vl., Biržų ap.

Pliskaitis Jonas, iš Šakių ap.

Tacilauskas Jonas, iš Lankupėnų km., Gražiškių vl., Vilkauskio ap.

Vepštas, iš Vaišvilčių km., Naujamiesčio vl., Panevėžio ap.

Ylonis Joe, tarnavo Amerikos armijoje, buvo Frankfurte.

Zehringis Adolfas, iš Pašių k., Vilkauskio vl.

Baublienė - Savickaitė Veronika, ir brolis Savickas Jonas, iš Aukšpamėčių km., Kelmės vl., Raseinių ap.

Bružas Domininkas, iš Kalvių km., Kražių vl., Raseinių ap.

Dobilaitė, iš Skverbių km., Su- bačiaus vl., Panevėžio ap.

Gabaras Juozas ir Kazimieras, iš Mozuriškių km., Gelgaudiškio vl., Šakių ap.

Gopenas ar Hopenas Lionginas Hopenas ar Gopenas Lionginas Juška Adomas ir jo sesuo Elzbieta, iš Asiuklynės km., Su- bačiaus vl., Panevėžio ap.

Kaminskis Jonas, iš Radviliškio Karalius Vincas, iš Pypilskės k., Paežerių - Kriukų vl., Šakių ap.

Macijauskas Augustas ir Ignas, iš Šilakių km., Obelių par., Rokiškio ap.

Motuzienė Veronika ir vyras Motuzas Juozas

Panavas Adolfas

Piešina Rapolas, s. Domininko ir Barbaros, iš Deltuvos, Ukmergės ap.

Rackauskas Juozas ir Kazys, iš Rumainių km., Šėtos vl.

Radzevičius Petras Simonas, iš Juozapavos km., Vilkauskio ap., sūnus Petro ir Marijonos Ališauskaitės

Rutkauskas Petras, iš Grigikių km., Bagaslaviškių vl.

Savickas Jonas ir jo sesuo Baublienė-Savickaitė Veronika, iš Aukšpamėčių km., Kelmės vl., Raseinių ap.

Trakšelis Antanas, Benius ir Karolis, iš Kalvių km., Kra- žių vl., Raseinių ap.

Valaiga Antanas, Benius ir Karolis, iš Baskų km., Tauragės a.

Baliūnaitės, Gručiūnienės ir Skurskienės, iš Molynių km., nuo Kybartų.

Baubinaitė, ar Gasparavičiūtė, Adelė iš Naujojo Strunaicio km., švenčionių ap., gyvenusi Dūksto v.

Gasparavičiūtė, ar Baubinaitė, Adelė iš Naujojo Strunaicio km., švenčionių ap., gyvenusi Dūksto v.

Goberienės-Karaliūnaitės ir jos sesers Pečiukonienės Marijo- nos ir Mortos, gyvenusių Union St., Tamaqua, Pa., vai- kai prašomi atsilepti.

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Kovo 24 d. laivu "General McRae" į New Yorką atvyksta šie lietuvių tremtiniai:

Alseika Pranas — Chicago, Ill. Aleksandravičius Kvirinas, Antosė, Antanas — Chicago, Ill.

Alauskas Viktoras — Missoula, Mont. Baltramonas Petras, Marija, Asta, Zita — Brockton, Mass.

Cepukaitis Vincas Danilevičius Vladas, Tamara, Ariad- nė — Springfield, Ill.

Daniūnas, Jonas, Aleksandras — Brooklyn, N.Y.

Dubikaitis Steponas — Cleveland, Ohio

Everlinas Stepas, Kleopa — Brooklyn, N.Y.

Gaigalas Pranas, Janina, Dalia, Lai- mutė — Watertown, Conn.

Grincius Bronius, Ursulė, Rimas — Dayton, Ohio

Gustys Vladas — Detroit, Mich. Ilgaudas Andrius, Gretė, Edita — Bath Grafton, New Hampshire

Jancėnas Pranas, Ona, Raimundas — Waterbury, Conn.

Jasinevičius Vytautas — Chicago, Ill. Juozaitis Petras — Kearney, N.J.

Kanavičius Jonas — Sanct Bene- dict, Oregon

Koncė Petras — So. Boston, Mass. Krivickas Domas, Gražina, Irena, Ru- ta — Philadelphia, Pa.

Kuniatis Petras — Elizabeth, N.J. Lengvinas Domas — Chicago, Ill.

Levanas Julius — Chicago, Ill. Lindzius Jurgis, Agutė, Lidija — Chicago, Ill.

Matulionis Vladas, Marcelė, Vytau- tas, Kestutis, Algirdas — Pitts- burgh, Pa.

Mickevičius Mikas — Cleveland, O. Mickus Pranas, Bronislava — Phila- delphia, Pa.

Mikušis Zigmantas, Konstancija, Pe- tras — Chicago, Ill.

Narijauskas Jonas, Brunhilde — Na- shua, New Hampshire

Nenius Pranas — Chicago, Ill. Nenortas Stasys, Olga, Viktoras — Fort Grook, Nebr.

Numpaudas Vacys, Olga, Marija, Vy- tė — Chicago, Ill.

Polinauskas Antanas, Genovaitė, Ma- lena — Rochester, N.Y.

Prancėvičius Jonas, Veronika, Al- fonsas, Worcester, Mass.

Racevičius Bronius, Elena, Danutė — Chicago, Ill.

Radžiūnas Aleksandras, Genovaitė, Ei- mutis, Aleksandras, jr. — Baltimo- re, Md.

Raskus Agota — Elizabeth, N.J. Rašytinis Vytautas — Chicago, Ill.

Sabalaiuskas Pranas — Philadelphia, Pa.

Sadauskas Juozas — Jersey City, N.J. Salikauskas Paulyna — Cleveland, O.

Santaras Stasys — Chicago, Ill. Simanskis Jonas, Birutė, Arūnas — Westfield, Mass.

Sketeris Adomas, Jadvyga, Algis, Rimas — Sunderland, Mass.

Skobeika Kazys, Petrė, Aleksas — New Britain, Conn.

Šniokaitis Pranas, Eugenija, Algis — Thompson, Conn.

Stalainis Jonas — Worcester, Mass. Totoraitis, Juozas, Marcelė, Danu- tė — Detroit, Mich.

Tukys Liudas — Waterbury, Conn. Valiokaitis Juozas — Worcester, Mass.

Vainauskas Petras, Adelė, Romanas — Detroit, Mich.

Velička Gediminas — Waterbury, Conn.

Venclovas Petras, Elena, Liucija, Ire- na — Chicago, Ill.

Vilimas Elena, Vytautas — Allegan, Mich.

Vilkas Povilas — Cleveland, Ohio. Zabarauskas Stasys, Julija, Julijo- nas, Šarūnas, Kristina — Chica- go, Ill.

Zylė Feliksas, Marcelė, Dalia, Ke- stutis, Romualdas — Cleveland, O.

Kovo 25 d. laivu "General Greely" į New Yorką atvyksta šie lietuvių tremtiniai:

Antanavičius Antanas — Chicago, Ill.

Babavičius Juozas — So. Boston, Mass.

Balynas Placidas — Dearborn, Mich.

Barbarskas Alronas — Cicero, Ill.

Bimba Alfonsas — Rochester, N.Y.

Bogušis Jonas — So. Boston, Mass.

Bradūnienė Ursulė, Ona — Balti- more, Md.

Brazys Petras — Elizabeth, N.J.

Cesnauskas Kazimieras, Bronė, Regi- na, Kazys, Vincijus — Chicago, Ill.

Čiunka Tomas, Bronė, Viktorija, An- tanina, Aldona — Detroit, Mich.

Deveikis Stepas — Chicago, Ill.

Dubauskas Vincas, Agota — Detroit, Mich.

Glebavičius Juozas — Carthage, Cinc. Ohio

Gramsas Viktoras — Chicago, Ill.

Grigėnas Antanas — Yonkers, N.Y.

Grinevičius Antanas — Worcester, Mass.

Grismauskas Benediktas — Chicago, Ill.

Grybaitė Marija, Teresė — Brock- ton, Mass.

Ignatavičius Jonas — Baltimore, Md.

Ignatavičius Pranas — Brooklyn, N.Y.

Jacėvičius Kazys — Dedham, Mass.

Jakaitis Kazys, Stasė, Jonas — Phi- ladelphia, Pa.

Jankevičius Konstantinas, Anastazi- ja, Stanislovas, Sigitas — Brook- lyn, N.Y.

Janušas Česlovas, Veronika, Saulius — Brooklyn, N.Y.

Jasaitis Klemas — Brockton, Mass.

Jovaišienė Ona — Chicago, Ill.

Jukniens Stasė — Omaha, Nebr.

Juras Adolfas — Philadelphia, Pa.

Kaminskas Vytautas — Rouse Point, N.Y.

Kiškis Vladas — Worcester, Mass.

Kisieliovas Julius — Detroit, Mich.

Kvaraciejus Petras — Newark, N.J.

Laučė Balys, Stefanija, Jonas, Sta- sė — Chesterland, Ohio

Leipus Antanas, Magdalena, Anta- nas, Liudas — Detroit, Mich.

Liliškis Andrius, Olga, Helga — Nethany, Conn.

Lingis Antanas, Aleksas, Aurelija, Liucija, Elena — Newark, N.J.

Lukavičius Erdvis — Kennebunk Port, Maine

Lopotienė Ona — Richland, Wash.

Makauskas Petras, Monika, Vytau- tas, Liucija — Long Island, N.Y.

Malinauskas Juzė — Corbin, Ken- tucky

Markūnas Bronė — Detroit, Mich.

Merkys Jonas, Stasė — Brockton, Mass.

Mickevičius Jonas, Emilija, Romas — Omaha, Nebr.

Mikalauskas Simas — Sioux City, Iowa

Morkūnas-Markauskas Henrikas, Ma- rija — Detroit, Mich.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SPAUDOS ATSLIEPIMAI APIE DEMONSTRACIJĄ

Cleveland Plain Dealer apie protesto demonstraciją prieš komunistus įdėjo didelį aprašymą su didele antrašte per visą puslapį, kaip svarbiausią dienos žinią. Prie straipsnio pridėta pora nuotraukų iš demonstracijos.

Šiaip jau aprašyta maždaug teisingai, tik pora aiškių klaidų. Sako, buvęs atimtas peilis iš asmens, kurio vardas nežinomas, tuo tarpu visi matė, kad policija paėmė peiliuką iš A. Bimbos. Be to, pasakyta, kad demonstruojama buvo prieš susirinkimą, į kurį atsilankė apie 200 asmenų. Iš tikrųjų buvo tik laukiama arti 200 asmenų, o dalyvavo mažiau kaip 30. Net ir "Vilnis" nedrįsta sakyti, kiek buvo, o tik džiaugiasi, jog kaip "Plain Dealer" rašo, esą buvę 200...

Cleveland News tarp ko kita įdėjo trumpus pasikalbėjimus su Giedraičiu, kuris papasakojo, kaip bolševikai nužudė jo tėvą ties Červene, už Minsko (toj vietoj, apie kurią aprašė pulk. Petraitis knygoje "Kaip jie mus sušaudė"), ir pasikalbėjimą su Sniečkom, kuris pareiškė, kad jis yra pabėgęs nuo savo tikro brolio, kuris Lietuvoje dabar yra vienas iš vyriausių čekistų ir kurio motina, taip pat pabėgusi nuo bolševikinės tvarkos, mirė Vokietijoje.

Pirmame puslapyje ivykį aprašė ir slėvėnų laikraštis Enakoprasnost, paimdamas žinias iš Plain Dealerio, tik perduodamas jas su komunistams kiek palankiu neutralumu...

Vilnis ir Laisvė taip pat pirmuose puslapiuose, suprantama, pabėrė daugybę plūdimo prieš tremtinius (lyg jie vieni būtų demonstracijos dalyvavę...), vadinama juos "fašistine žiniąda" ir panašiai. Ne visai gerai pataikė, nes, nekalbant apie daugelį kitų, vienas iš vyriausių demonstracijos vadovų yra buvęs hitlerinės koncentracijos stovyklos kalnys...

KAS PARDUODA PIANĄ

vartotą, neblogą ir nebrangų, malonėkite pranešti šiuo adresu: Mrs. Butkus, 1152 Dallas Rd. Cleveland 8, Ohio.

Telefonas: TY 1-1900

BIMBA PAREIKŠE MELAGINGĄ KALTINIMĄ

A. Bimba padavė teismo organams skundą dėl jo sumušimo prieš pirmą jam akys pasitaikiusį asmenį — prieš J. Sakalą, 1146 Dallas Rd., kuris atvedė policininką, kai moterys pradėjo šaukti, kad tas peilį turi. Policininkas jo peiliuką paėmė, bet Bimba tuojau pradėjo tvirtinti, kad Sakalas jį ir mušė, reikalaujamas tuojau jį suminti ir nugabenti kalėjimą. Tėnikas jo ty žodžių rimtai nepriėmė. Bet, pasirodo, vėliau jis tikrai iškėlė kaltinimą prieš Sakalą, laikydamasis bolševikiškos taktikos — kaltink pirmą pasitaikiusį, čekistai visvien atras, kad kaltas. Bet čia Bimba stinriai ansirinka. Amerikos teismo organai visiškai ne tokie, kaip sovietinė čeka. Jis namiršo, kad su melagingais kaltinimais žiauriantį neapsimoka. Tikimės, kad jis greit įsitikins.

NAUJOSIOS PARAPIJOS VAKARAS

Naujoji lietuvių parapija Velykų sekmadienį, balandžio 9 d., rengia pabūvį - pasilinksminimą, kurio pelnas skiriamas lietuvių gausioms šeimoms iš tremties pakviesti ir paremti. Programos pradžia 5 val., šokiai 7 val. Veiks bufetas. Įėjimas 75 centai.

RKO Keith's 105th

Kovo 22-25 "Chain Lightning" su Humphrey Bogard ir Eleonora Parker.
Kovo 26-28 "Stramboli" su Ingrid Bergman.

HIPPODROME

Nuo trečiadienio, kovo 29 d., rodoma spalvota filmas "Bari-kada", apie aukso kasyklas, kur vyksta kova tarp dviejų pabėgėlių nuo teismo ir neceremoningo "boso", tuo tarpu kada advokatas mezga tinklą, gindamas tikrojo kasyklų savininko interesus. Advokato rolę vaidina garsus Londono aktorius Robert Douglas. Pabėgėlių nuo teismo rolėse Ruth Roman ir Clark.

ISIDĖMĖTINI VAKARAI

Apie čiurolioniečių koncertą, kuris bus šį sekmadienį, nebereikia nieko pranešti, nes visi apie tai kalba ir bilietai jau baigiami parduoti.

Tad pranešame apie kitus žymesnius parengimus, kuriuos turėsime netrukus po Velykų, gegužės mėnesį, Lietuvių Salėje.

Gegužės 7 d. laukiame naujo JAUNIMO TEATRO atidarymo. Rengiamas labai įdomus ir gražus vaidinimas — pasaka "Žirgonė ir Gailė", pasaka apie dvi dukteris, motinos tikrą dukterį ir podukrą. Tiktroji dukterė piktą, podukra buvo gera. Tėvas buvo įkalbėtas gerąją dukterį išvežti į mišką. Ji buvo gera ir miško žvėreliams, tai tie ją gražiai apdovanojo. Blogiau išėjo piktajai dukteriai. Bet gal viskas baigiasi gražiu susitaikymu. Scena rengiama, kaip tikrai pasakai. Bus labai įdomu pamatyti jaunimui nuo 6 iki 96 metų.

Gegužės 28 dieną irgi Lietuvių Salėje bus DIRVOS VAKARAS. Numatoma vaidinti Amerikoje dar nematytą ir labai linksma komediją "Moterims neišimeluoti". Ne tik pavadinimas, bet ir visas turinys rodo, kad kaip vyrai besistengtų meluoti, visvien iškliūva. ir jiems liūdna. bet labai linksma iš šalies žiūrintiems.

Todėl atžymėkite jau dabar savo kalendoriuose, tas dvi dienas ir būkite nasirengę ateiti į Lietuvių Salę!

MIRIMAI

Mikas Shimaitis, 65 m., 1527 E. 41 St., naslys, mirė kovo 10 d., palaidotas kovo 17 d., Lakeview kapinėse. Liko sūnus Jonas, Worcester, Mass.

Wm. Senkus, 70 m., 5618 Luther Ave., naslys, mirė kovo 20 d., palaidotas kovo 22 d. iš šv. Jurgio bažn., Kalvarijos kapinėse. Liko sūnus William, George ir Edward, dukterys Albina Stigart ir Leonora Piascik, brolis Andrius Senkus.

Abejoms laidotuviams patarnavo Jakubs and Son Funeral Home.

Povilas Livingston, 53 m., 1532 E. 173 St., mirė kovo 15, palaidotas kovo 18, Highland Park kapinėse. Liko žmona Ona (Sidabraitė), sūnus Albertas ir Povilas, ir brolis Jonas.

Laidotuviams patarnavo Wilkelis Funeral Home.

NEDIDELĖ SEIMA,

2-4 asmenų, gali gauti darbą ūkyje
40 mylių nuo Clevelando.
Karvių priežiūra ir melžimas mašinos (lengvai išmokstama). Reguliarus atlyginimas, atskiras butas.
Laiškais kreiptis (galima rašyti lietuviškai) šiuo adresu:
Mr. W. Custer,
West Farmington, Ohio
arba telefonu (irgi lietuviškai):
Cleveland, HE 1-0414,
Mrs. Kment

V. PETERAČIO naujas lietuviškai-angliškasis žodynas, su tar-timi po kiekvieno angliško žodžio, mažesnio formato, 434psl., per 12,000 žodžių, drobės apdaras \$ 2.00

V. PETERAČIO didysis lietuviškai-angliškasis žodynas, 600 ps., per 30,000 žodžių, drobės apdaras \$5.00
Liuksusiniai išleistas \$8.00

Pabaltijo Filatelistų Sąjungos "Baltia" išleistas specialus Lietuvos, Latvijos, Estijos pašto ženklų katalogas, 5 kalb., 214 ps., \$0.90

Kainos su persiuntimu. Kainos ir pinigai siunčiami kartu. Visi šie leidiniai tinka ir kaip dovana. Išleistas naujas visų Lietuvos ir Klaipėdos pašto ženklų kainininkas. Norintiesiems susipažinti siunčiamas nemokamai.

Perku Lietuvos ir kitų valstybių pašto ženklus, rinkinius. Taip pat priimu ir komisan.

J. LIUBINSKAS
922 W. 33th St.
Chicago 8, Ill.

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

PIRKIT BILJETUS DABAR 1950 metų operos sezonui METROPOLITAN OPERA

BAL. 10-15 Public Auditorium
PIRMADIENI, BALANDŽIO 10
SAMSONAS IR DALILA
ANTRADIENI, BALANDŽIO 11
BOHEMA

TREČIADIENI, BALANDŽIO 12
FAUSTAS

KETVIRTADIENI, BALANDŽIO 13
LOHENGGRINAS

PENKT. (DIENĄ), BALANDŽ. 14
AIDA

PENKT. (VAK.), BALANDŽIO 14
TOSCA

ŠEST. (DIENĄ), BALANDŽ. 15
CARMEN

ŠEST. (VAK.), BALANDŽIO 15
MANON LESCAUT

KAINOS (įsk. mok.)
\$7.80, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40, \$1.20
Kasa: Union Bank of Commerce
E. 9th St. ir Euclid, Cleveland 14, O.
Main 1-8300 — Libretos

Atidara 9:30 A.M. - 5:30 P.M. kasd.
Vartojamas tik Knabe Piano

Naujieta lietuviams moterims!

STYLETTE BEAUTY SALON

Lietuvaitės vedamas grožio salonas
1452 Addison Rd. Kampas Addison ir Wade Park
Telef.: UTAH 1-7491

Pusmetinės bangos nuo \$5.50. Šaltas ir karštas šukavimas, plaukų dažymas ir kita grožio priežiūra. Užtikrintas darbas. Atsinešusioms šį skelbimą quolaida.

Miss Alvina Paulis
Savininkė kosmetologė

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

Why
Pay More?
CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

DIRVA — vienatinis Lietuvių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

Naujieta vyrams!

Folioano kirpykloj

6908 Superior Avenue
(šalia DIRVOS red.)

dabar dirba Kaune buvęs žinomiausias vyrų kirpėjas

E. MAZILIAUSKAS

Naujakuriams aišku! Pabandykit ir senieji clevelandiečiai! Nesigailėsite!

Lankytis savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigerimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raktai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bid.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieraviimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:
KENmore 1-8794
Cleveland, Ohio

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkaivavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

'KAUNAS'

Batų taisymo
dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

Metals pirmyn 1895-ais, Metals pirmyn 1950-ais
**MONCRIEF SILDYMO
REINGIMAI**
GAS • OIL • COAL
THE HENR... CO., Medina Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Darom naujas
AUTO BATTERIES
Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES
Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland
Namų adresas: 7204 Donald Ave.
Telefonai:
MA 1-3359
EN 1-3844

'DANCING'
Every Friday & Saturday at
'JACK'S BAR'
Known as the
"Blackstone Club"
featuring
Ronnie & his Polka Trio"
Popular Prices — No Cover — No Minimum
Have a "Good Time" at a "Good Place"
7323 Wade Park Ave. EN 1-9212

CLEVELAND, OHIO Artinasi pavasario laikas!

Tai yra naujų sumanymų ir naujo veikimo laikas kiekvienam žmogui, pagerinti jo gyvenimui. Tai geras laikas pradėti taupyti. Taupymas, nors ir po mažą sumą, užtikrina ateitį ir apsaugo nuo rūpesčių. Taupydami gali tapti namo savininku.

Lietuvių Banke santaupos nuosimčiai auga kasdien. Jos čia yra USA valdžios apdraustos per Federal Insurance Corporation.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

Pilnai padengta apdrauda UTAH 1-4515
WM. DEBBS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I J. SAMAS - JEWELER
Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home
Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkelis - Wirby
Pilnas laidotuvių patarnavimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—
6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

**JAKUBS & SON
FUNERAL HOME**
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

MEROPOLITAN OPERA CLEVELANDE

BIDU SAYAO

JAN PEARCE

Šimetis Metropolitan operos apsilankymas sutampa su 25 metų sukaktimi nuo kompozitoriaus G. Puccini mirties, todėl šį kartą bus visa eilė Puccini ope-

ry, jų tarpe Bohema, kurioje dalyvaus šiam paveiksle matomi dainininkai: Bidu Sayao, Frances Greer, Jan Pearce ir daug kitų žymių solistų.

TRYSDIENOS

BELIKO LIGI

ČIURLIONIO lietavių tautinio meno ANSAMBLIO

PIRMOJO KONCERTO AMERIKOJE

Ona MIKULSKIENĖ
KANKLIŲ VADOVĖ

SEVERANCE HALL

11001 Euclid Avenue

Sekmadienį, kovo-March 26 d., 8:30 val. vak.

Alfonsas MIKULSKIS
ANSAMBLIO VADOVAS

KONCERTO PROGRAMA

Mišrus choras

1. Mes padainuosim, liet. daina, harm. A. Mikulskio
2. Kai aš grėbiau lankoj šieną, " " "
3. Lėšinė, " " "
4. Ta mūs seselė darbininkėlė, " " "
5. Piemenėlių daina, " J. Švedo

Tautiniai šokiai

1. Blezdingėlė
2. Oželis

Moterų choras su kanklių orkestru

1. Pas motinėle, pas širdužėlę, harm. A. Mikulskio
2. Kas bernelio sumislyta, " " "
Solistė — N. Navickaitė, sopranas
3. Per girią girelę, " " "
Solistės — N. Navickaitė, sopranas,
A. Stempužienė, mezzosopranas, ir
O. Mikulskienė, kanklės.

Tautiniai šokiai

1. Pjovėjai

Vyrų choras

1. Op, Op, kas ten, Nemunėli, harm. J. Naujalis
2. Oi, kad išauštų, " J. Žilevičiaus
3. Pasėjau kanapę " V. Marijošiaus
Solistai — A. Liutkus, tenoras, ir
J. Stempužis, bosas,
4. Augo kieme klevėlis, harmonizuota J. Karoso

Tautiniai šokiai

1. Žiogeliai
2. Lenciūgėlis
3. Malūnėlis

Mišrus choras su tautinių instrumentų orkestru

1. Skamba, skamba kankliai, harm. A. Mikulskio
2. Pasvarscyk, antela, " " "
Solistai — N. Navickaitė, sopranas,
ir L. Sargys, baritonas.
3. Palankėj, " " "
Solistai — N. Navickaitė, sopranas,
ir A. Kavaliūnas, tenoras.
4. Melnikas " " "
5. Stikliukėlis " " "
Solistas — P. Maželis.
6. Kalvelis — daina ir šokis, Atlieka visas ansamblis.

Aldona VALEIŠAITĖ
ŠOKIŲ VADOVĖ

BILIETŲ dar galima GAUTI:

DIRVOS REDAKCIJOJ
Tel. EN 1 - 4486
iki šeštadienio vakaro 8:00 v.

Pas
ANSAMBLIO PIRMININKĄ
Tel. TY 1 - 1900
telefonu sutartu laiku iki
sekmadienio vidurdienio

SEVERANCE HALL
Tel. CE 1 - 7300
iki koncerto pradžios, jei dar
bus likusių neparduotų

AUTOMOBILININKAMS

svarbu įsidėmėti, kad prie Se-
verance Hall yra didelė aikštė
automobiliams pasistatyti, ku-
ria koncerto klausytojai galės
pasinautoti be jokio mokesčio.

